

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

ZESPÓŁ SZKÓŁ W WYSTĘPIE -SZKOŁA
PODSTAWOWA

Występ

Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7.10.2009r. wraz ze zmianami z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 8 - 13 stycznia 2014 roku przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Konieczny Andrzej, Katarzyna Sobieszkańska. Badaniem objęto uczniów (ankieta i wywiad grupowy), rodziców (108 - ankieta i 11 - wywiad grupowy) i 16 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki.

W raporcie, na wykresach, przedstawione zostały wyniki badań ankietowych, w których użyto następujących skrótów:

KADUMD - kwestionariusz ankiety dla uczniów "Mój dzień",

KADUMS - kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła",

KADN - kwestionariusz ankiety dla nauczycieli,

KADR - kwestionariusz ankiety dla rodziców.

Obraz szkoły

Szkoła Podstawowa w Występie wchodzi w skład Zespołu Szkół im. Przyjaciół Przyrody. Jest szkołą publiczną prowadzoną przez Gminę Nakło nad Notecią, która funkcjonuje w jednym budynku wspólnie z Gimnazjum Nr 6. Przez wiele lat szkoła mieściła się w zabytkowym budynku pochodzącym z roku 1888 w którym obecnie funkcjonują 3 oddziały przedszkolne oraz plac zabaw dla dzieci. Od 1995 roku szkołę przeniesiono do nowo wybudowanego budynku. Placówka posiada nowoczesną salę gimnastyczną, która została oddana do użytku w październiku 2003 roku. W szkole jest 9 sal lekcyjnych, w tym pracownia komputerowa, sala katechetyczna biblioteka, świetlica, gabinet pedagoga i logopedy oraz Izba Regionalna. W placówce pracuje 17 nauczycieli na pełnych etatach oraz 3 na niepełnych. W szkole podstawowej uczy się 103 uczniów. Szkoła posiada nowoczesną salę gimnastyczną, bezprzewodowy Internet, tablice interaktywne, pracownię komputerową wyposażoną w komputery, laptopy, bibliotekę z centrum multimedialnym (8 komputerów), klasopracownie wyposażone w rzutniki. Przy szkole znajduje się boisko sportowe oraz mini skansen. Warunki lokalowe i wyposażenie szkoły w pomoce dydaktyczne umożliwiają w pełni realizację programów nauczania. Szkoła podejmuje różne inicjatywy proekologiczne, prozdrowotne i profilaktyczne. W grudniu 2003 roku szkoła wzbogaciła się o Przyrodniczą Ścieżkę Dydaktyczną na trasie Występ-Potulice-Chobielin. Ścieżka ukazuje niezwykle walory krajobrazowe, przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe okolic Nakła. Trasę liczącą ok.15 km można przemierzyć pieszo lub rowerem. Zachęca ona dzieci, młodzież i rodziców do aktywnego wypoczynku, poznania zabytków i walorów przyrodniczych okolicy Występu. Szkoła kultywuje obyczaje i tradycje związane z "Małą Ojczyzną". Działająca od 2002 roku izba regionalna przybliży uczniom zwyczaje Krajny, uatrakcyjni zajęcia z edukacji regionalnej. Szkoła współpracuje z organizacjami i instytucjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym. Partnerzy szkoły oceniają tę współpracę jako satysfakcjonującą. Nauczyciele znają wszystkich uczniów, ich problemy, środowisko rodzinne i środowiskowe. Uczniowie są zaangażowani w życie szkoły, w zajęcia pozalekcyjne, biorą chętnie udział we wszystkich zamierzeniach placówki.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	ZESPÓŁ SZKÓŁ W WYSTĘPIE -SZKOŁA PODSTAWOWA
Patron	im.PRZYJACIÓŁ PRZYRODY
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Występ
Ulica	WIEJSKA
Numer	1
Kod pocztowy	89-100
Urząd pocztowy	NAKŁO NAD NOTECIĄ
Telefon	52-5872641
Fax	525872641
Www	zwystep.gmina-naklo.pl
Regon	09139109900000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	155
Oddziały	9
Nauczyciele pełnozatrudnieni	14.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	3.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1.50
Średnia liczba uczących się w oddziale	17.22
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.07
Województwo	KUJAWSKO-POMORSKIE
Powiat	nakielski
Gmina	Nakło nad Notecią
Typ gminy	gmina miejsko-wiejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	B
Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału (D)	✓
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się (D)	✓
Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się (D)	✓
Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania (D)	✓
Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach (D)	✓
Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój (D)	✓
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej (B)	✓
Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój (B)	✓
Uczniowie uczą się od siebie nawzajem (B)	✓
W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów (B)	✓
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej	B
W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego (D)	✓
Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji (D)	✓
W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz (D)	✓
Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych (B)	✓
Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy (B)	✓
Respektowane są normy społeczne	C
Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne (D)	✓
Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego (D)	✓
Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu (D)	✓
W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb (B)	✓
W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice (B)	✗

Wnioski

1. Planowanie procesów edukacyjnych w szkole służy wielokierunkowemu rozwojowi uczniów. Nauczyciele potrafią zainteresować uczniów przedmiotem, stosując różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia.
2. Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się, motywują ich do samodzielnego uczenia się, w razie potrzeby służą pomocą.
3. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania. Nauczyciele wspierają uczniów w trudnych sytuacjach.
4. Informacja skierowana do ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie zgodne z przyjętymi zasadami pomaga uczniom uczyć się planować ich indywidualny rozwój. Według rodziców sposób oceny ich dziecka, zachęca je do uczenia się.
5. Przyjętą organizacją procesów edukacyjnych w szkole pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej i regionu.
6. Wpływ uczniów na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się nie przynosi zamierzonych efektów, na mniej niż połowie zajęć uczniowie uczą się od siebie. Uczniowie jednak czują się odpowiedzialni za własny rozwój z uwagi na ich zaangażowanie i czas jaki poświęcają na naukę oraz otrzymywana pomoc rodziców.
7. Szkoła wdraża działania nowatorskie nakierowane na rozwój ucznia oraz na poznawanie środowiska.
8. Prowadzone w szkole diagnozy i analizy osiągnięć uczniów, pozwalają na nabywanie przez uczniów kompetencji określonych w podstawie programowej oraz osiąganie sukcesów na miarę możliwości rozwojowych.
9. Szkoła stwarza uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz zapewnia klimat sprzyjający uczeniu się.
10. Efektem współdziałania uczniów w realizacji przedsięwzięć samorządu uczniowskiego jest integracja społeczności szkolnej, rozwijanie talentów i kreatywności dzieci.
11. W szkole umożliwia się uczniom i rodzicom udział w modyfikacjach systemu oddziaływań wychowawczych związanych z zasadami zachowania, obowiązkami uczniów i życiem szkolnym.
12. Większość rodziców deklaruje iż ma wpływ na organizację pracy szkoły, w działania na rzecz rozwoju uczniów i szkoły angażują się głównie rodzice z Rad Klasowych i Rady Rodziców, jednakże nieliczna grupa rodziców biorąca udział w wywiadzie jest całkiem odmiennego zdania.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Nauczanie w efektywnych szkołach jest celowe, ma jasno określone zadania, jest dobrze zorganizowane, przygotowane i odbywa się w odpowiednim tempie. Ilość czasu spędzanego na uczeniu się jest zaplanowana i kontrolowana, a stawiane pytania angażują uczniów. Środowisko uczenia się powinno być atrakcyjne, metody pracy nauczycieli oparte na najnowszej wiedzy pedagogicznej. Ważne jest, by zachęcać uczniów do samooceny i brania odpowiedzialności za proces uczenia się. Duży wpływ na ten proces ma informowanie uczniów o postępie, jaki się dokonuje w ich rozwoju intelektualnym, społecznym i osobistym.

Poziom spełnienia wymagania: B

Nauczyciele realizują procesy edukacyjne adekwatnie do potrzeb i możliwości uczniów. W szkole podejmuje się wiele różnorodnych działań w celu zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego. Nauczyciele często chwalą uczniów za najdrobniejsze sukcesy i okazują swoją wiarę w ich możliwości, dzięki czemu podnoszą ich samoocenę i motywują do zdobywania wiedzy i umiejętności. Jasne dla uczniów zasady oceniania, których przestrzegają wszyscy nauczyciele, sprawiają, że informacja zwrotna o postępach w nauce pomaga uczniom się uczyć. Dzieci lubią się uczyć i wiedzą, że mogą liczyć na pomoc nauczycieli. Nauczyciele współpracują ze sobą, poprzez min. korelacje międzyprzedmiotową, powiązanie różnych dziedzin nauki, dzięki czemu uczniowie potrafią wykorzystać zdobytą wiedzę na innych przedmiotach i w codziennym działaniu. Współodpowiedzialność za przebieg procesu uczenia się, jaką nauczyciele przekazują uczniom, sprawia, że stają się oni bardziej aktywni i zaangażowani, uczą się od siebie nawzajem. Uczniowie są świadomi, że ich wyniki zależą w pierwszej kolejności od własnego zaangażowania i czasu, który poświęcają na naukę i własnych uzdolnień. Ważnym czynnikiem wspierającym własny rozwój uczniów jest to, że nauczyciele zachęcają o realizowania własnych pomysłów. Wprowadzanie nowatorskich rozwiązań wpływa na atrakcyjność zajęć, poszerza ofertę edukacyjną szkoły i wpływa na rozwój uczniów.

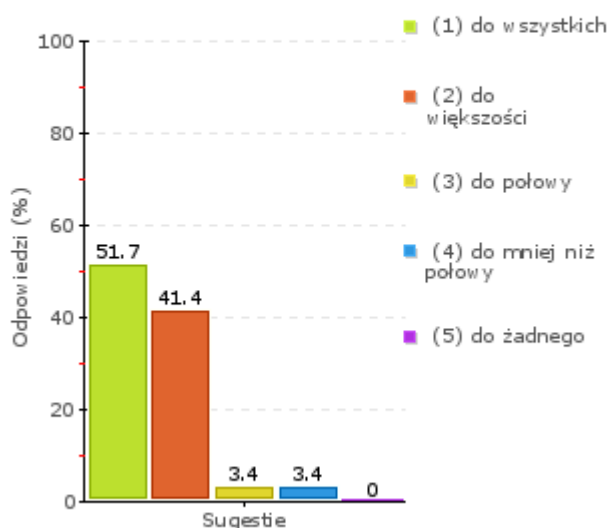

Obszar badania: Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału

Procesy edukacyjne zorganizowane w szkole sprzyjają uczeniu się. Ankietowani uczniowie są zdania, że nauczyciele potrafili zainteresować ich tematem lekcji i zrozumiale tłumaczą zagadnienia (Rys. 1j, 2j). Zdecydowana większość ankietowanych uczniów twierdzi, że współpracuje z innymi uczniami na wszystkich lub na większości zajęć. Przyjazna atmosfera panująca na zajęciach powoduje, że uczniowie są zaciekawieni i chcą w lekcji uczestniczyć. Nauczyciele starają się, aby każda lekcja była interesująca. Dobierają różne metody aktywizujące uczniów, formy pracy i środki dydaktyczne, mając na względzie potrzeby uczniów. Dostosowują metody i formy do pracy indywidualnej oraz zespołowej. Zajęcia prowadzone różnymi metodami mają wzbudzić ciekawość poznawczą dziecka, pozwolić na aktywny udział wszystkich uczniów, dając im możliwość zrozumienia i przyswojenia treści oraz poczucie sukcesu. Zdaniem wszystkich uczniów uczestniczących w wywiadzie szkoła rozwija ich zainteresowania. Mogą rozwijając się na zajęciach sportowych, komputerowych i podczas wycieczek. Uczniowie twierdzą, że w szkole czują się bezpiecznie.

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania? Nauczyciele zrozumiale tłumaczą zagadnienia.
KADUMS

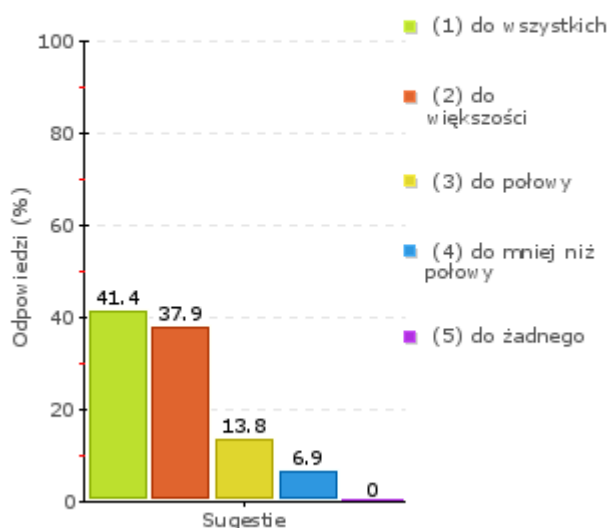
Liczebność: 29

Rys. 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania? Nauczyciele potrafią zainteresować mnie tematem lekcji.
KADUMS

Liczebność: 29

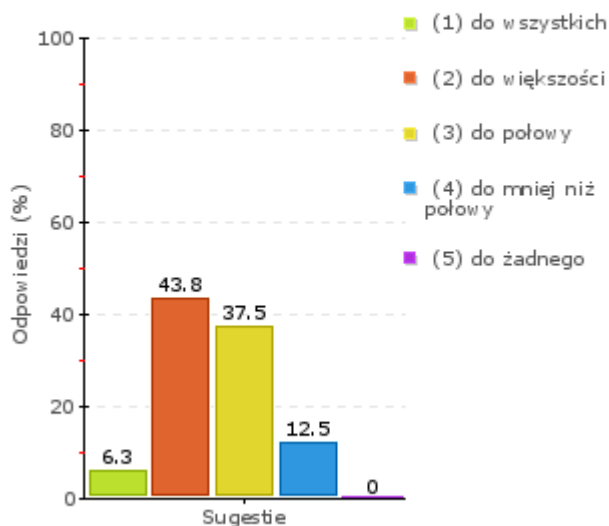
Rys. 2j

Obszar badania: Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się

Nauczyciele organizują prace na lekcji dostosowując wymagania do możliwości uczniów i wyjaśniają, jak się uczyć (Rys. 3j). Zdaniem większości ankietowanych nauczycieli większość uczniów potrafi uczyć się samodzielnie. (Rys. 1j). Nauczyciele stwarzają podopiecznym możliwość podejmowania decyzji dotyczących ich uczenia się. Na lekcjach panuje sprzyjająca pracy atmosfera, którą tworzą zarówno nauczyciele jak i uczniowie. Dzieci są zachęcane do wypowiedziania się i samodzielnie chętnie wyrażają swoje zdanie na tematy poruszane na lekcjach i ich zdaniem potrafią się uczyć (Rys. 2j). Uczniowie i nauczyciele dokonują podsumowania głównego celu lekcji i określają poziom jego zrozumienia. Dzięki pracy w grupach dzieci uczą się od siebie. Nauczyciele motywują uczniów do pracy, opierają się na doświadczeniach oraz pobudzają naturalną ciekawość poznawczą, wspierają inicjatywy, motywują poprzez pochwałę. Uczniowie znają poziom swojej wiedzy i możliwości dzięki otrzymywaniu informacji zwrotnej w postaci oceny, która jest jawna i zrozumiała.

Do jakiej części Pana/i uczniów poniższe zdania są prawdziwe? Potrafią się uczyć samodzielnie KADN

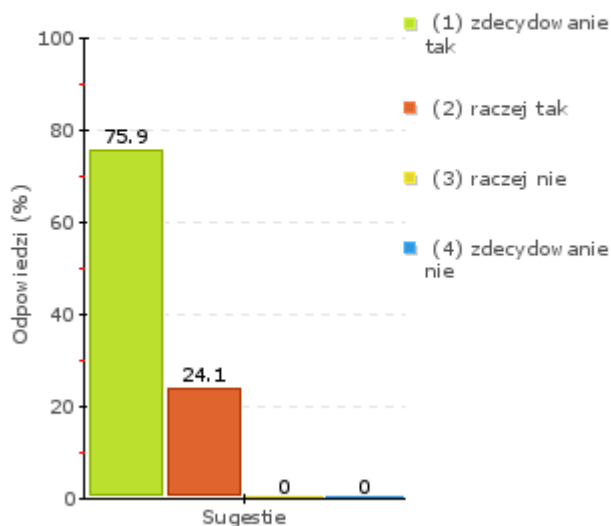
Liczebność: 16

Rys. 1j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem, czy też nie? Potrafię się uczyć. KADUMS

Liczebność: 29

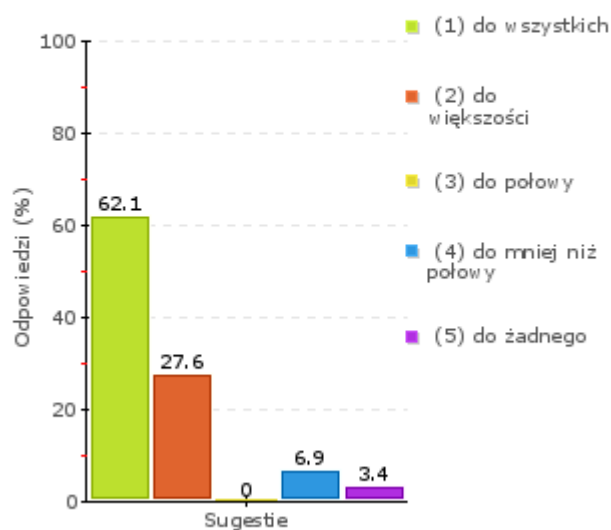

Rys. 2j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują poniższe opisy?

Nauczyciele wyjaśniają nam, jak się uczyć.
KADUMS

Liczebność: 29

Rys. 3j

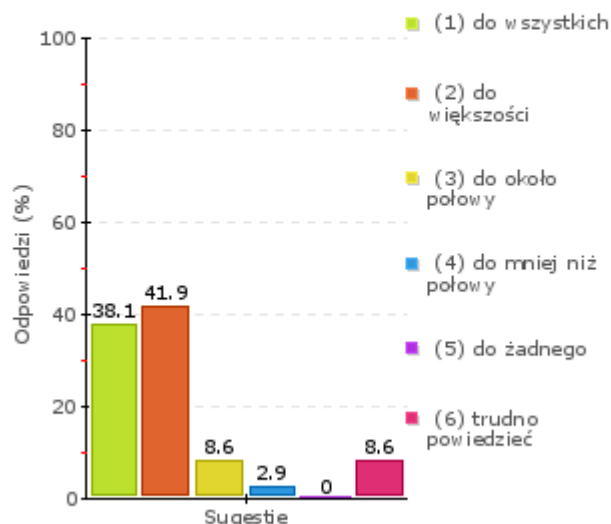
Obszar badania: Nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się

Nauczyciele dbają o dobre relacje między uczniami (Rys. 1j). Większość ankietowanych rodziców jest zdania, że nauczyciele z szacunkiem odnoszą się do dzieci, szanują je (Rys. 2j), traktują wszystkich uczniów równie dobrze (Rys. 2j). Życzliwa i przyjazna atmosfera sprawia, że dzieci chętnie chodzą do szkoły i aktywnie uczestniczą w zajęciach (Rys. 3j). Uczniowie czują się traktowani sprawiedliwie (Rys. 4j). Wiedzą, że mogą liczyć na wsparcie i pomoc (Rys. 5j). Cała społeczność szkolna przestrzega zasad panujących w szkole i odnosi się do siebie z szacunkiem i godnością. Nauczyciele i ich wychowankowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się. Uczniowie są otwarci, aktywni i zaangażowani, chętnie się zgłaszają i rozwiązują zadania, pytają, gdy czegoś nie rozumieją. W szkole wszyscy się znają, dzieci nie są anonimowe, wszyscy pracownicy znają rodziców wychowanków. Zdaniem pracowników niepedagogicznych kształtowaniu atmosfery dużą rolę odgrywa pani dyrektor, która chętnie współpracuje z pracownikami i rodzicami. Pracownicy starają się mieć jak najlepszy kontakt z dziećmi i ich rodzicami, czuwają nad bezpieczeństwem fizycznym i psychicznym dzieci.

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele dbają o dobre relacje między moim dzieckiem a innymi uczniami. KADR

Liczebność: 108

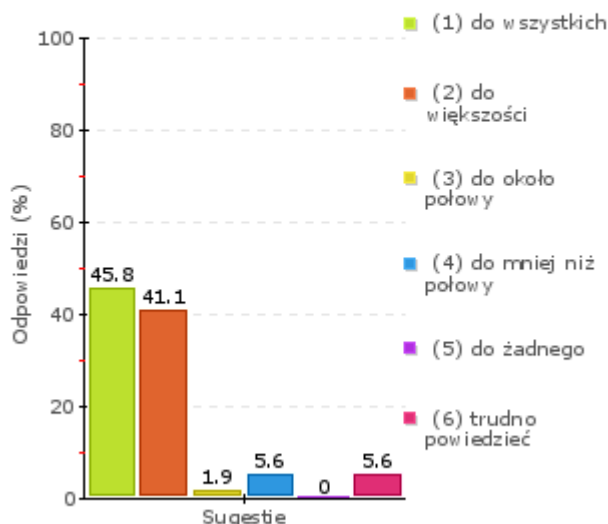

Rys. 1j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele szanują moje dziecko. KADR

Liczebność: 108

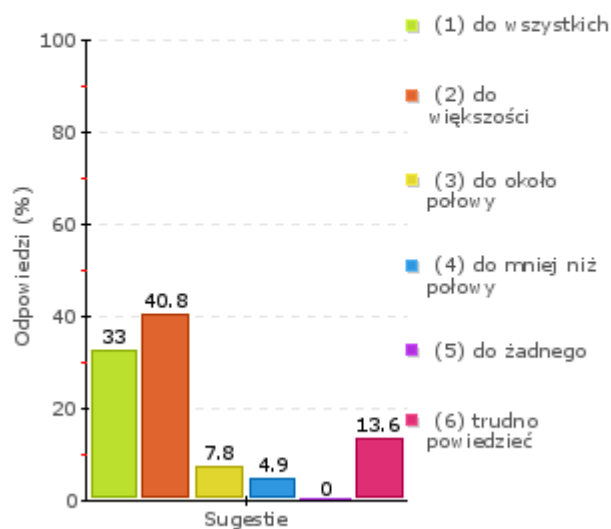

Rys. 2j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele traktują wszystkich uczniów równie dobrze. KADR

Liczebność: 108

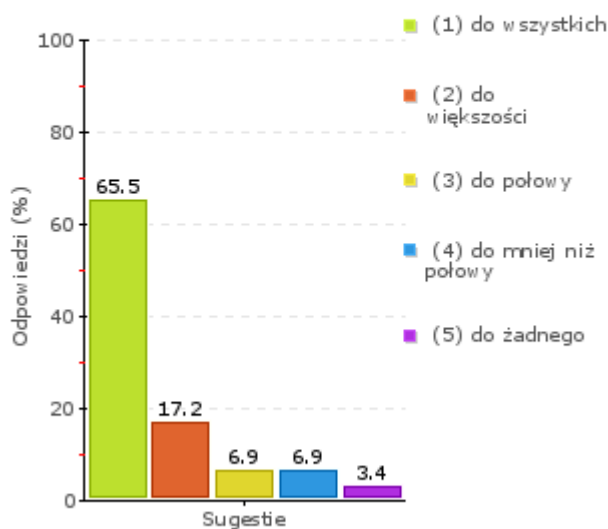

Rys. 3j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?

Nauczyciele traktują równie dobrze wszystkich uczniów. KADUMS

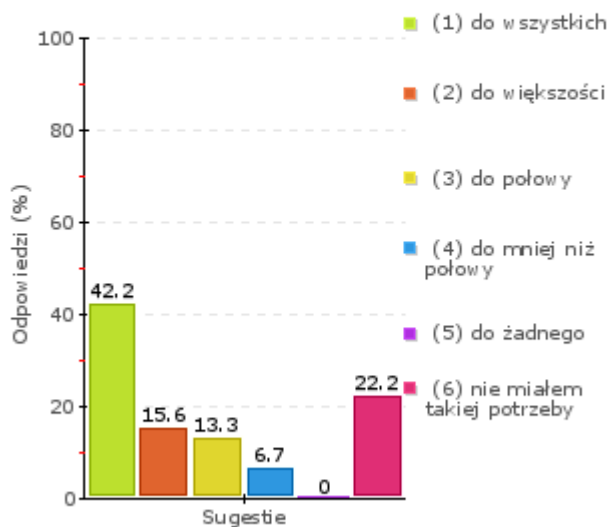
Liczebność: 29

Rys. 4j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
 Nauczyciele dzisiaj wysłuchali mnie, gdy miałam/em potrzebę z nimi porozmawiać.
 KADUMD

Liczebność: 45

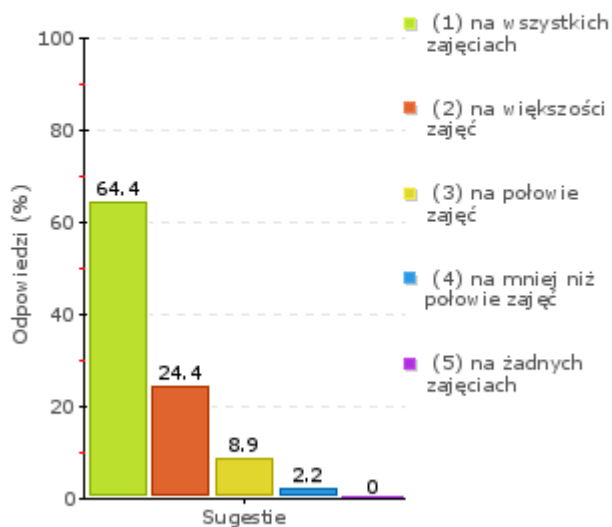
Rys. 5j

Obszar badania: Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania

Nauczyciele wszystkich przedmiotów przygotowują zajęcia w sposób umożliwiający realizację celów lekcji. Uczniowie wiedzą, jakie są cele lekcji i jakich działań oczekuje się od nich na zajęciach (Rys. 1j, 2j, 3j). Prawie wszyscy są świadomi, że powinni być przygotowani do lekcji, mieć odrobione prace domowe, brać aktywny udział w lekcji. Podczas obserwacji zajęć zauważono, że nauczyciele na początku lekcji zapoznawali uczniów z jej celami, a podczas wykonywania zadań sprawdzali, czy dzieci rozumiały, czego się od nich oczekuje. Dzieci wiedziały, że podczas rozwiązywania trudniejszych zadań mogą liczyć na wsparcie nauczyciela lub pomoc koleżeńska. Na zakończenie zajęć nauczyciele zadawali pytania, aby upewnić się, czy cele lekcji zostały zrealizowane. W krótkiej rozmowie upewniali się, czy dzieci wiedzą, o czym się uczyły.

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Wiem, co było dzisiaj celem lekcji.
KADUMD

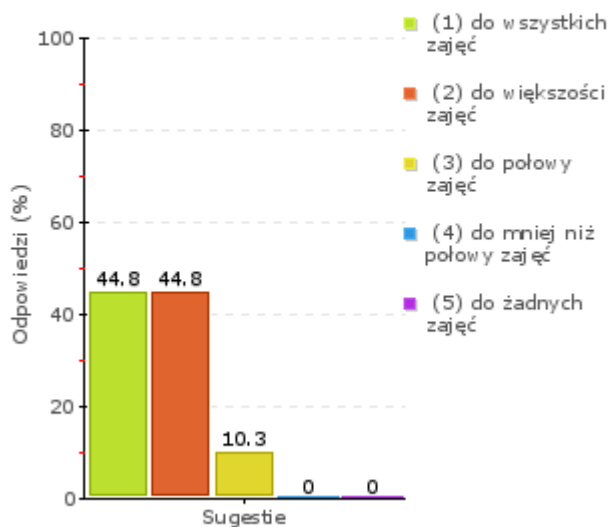
Liczebność: 45

Rys. 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Wiem dlaczego czegoś się uczę na tej lekcji.
KADUMS

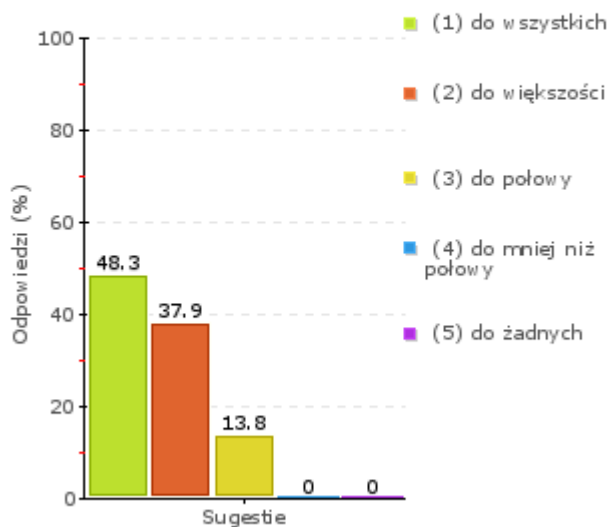
Liczebność: 29

Rys. 2j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciele wyjaśniają nam, jakich działań oczekują od nas na lekcjach.
KADUMS

Liczebność: 29

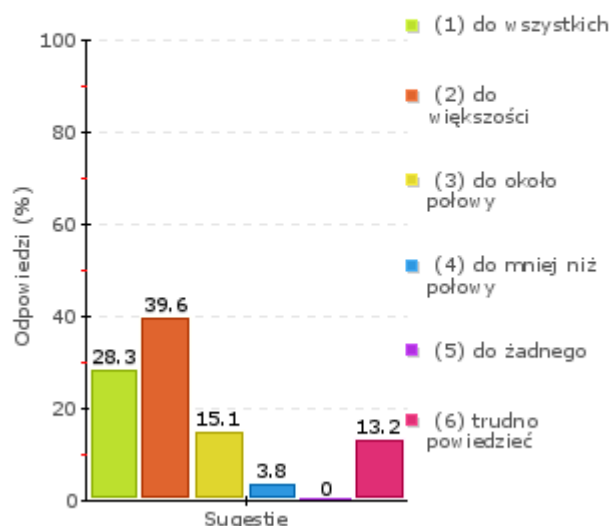
Rys. 3j

Obszar badania: Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach

Zdaniem większości rodziców nauczyciele poprzez pochwały motywują uczniów do nauki i udzielają im wsparcia w trudnych sytuacjach (Rys. 1j). Zarówno rodzice jak i uczniowie wiedzą, że mają wsparcie u nauczyciela. Uczniowie otrzymują od nauczycieli informację zwrotną i wskazówki do dalszej pracy, dzięki czemu są zmotywowani do nauki (Rys. 2j). Większość ankietowanych uczniów twierdzi, że lubią się uczyć. Ich zdaniem sprzyja temu przyjazna atmosfera panująca na lekcjach i różnorodność pomocy dydaktycznych oraz praca w grupach i pomoc nauczycieli, koleżeństwa oraz rodzeństwa. Uczniowie uważają również, że nie ma zbyt trudnych zajęć, można wszystkiego się nauczyć dzięki temu, że nauczyciele dobrze tłumaczą i pomagają w razie potrzeby.

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele chwala moje dziecko częściej niż krytykują.
KADR

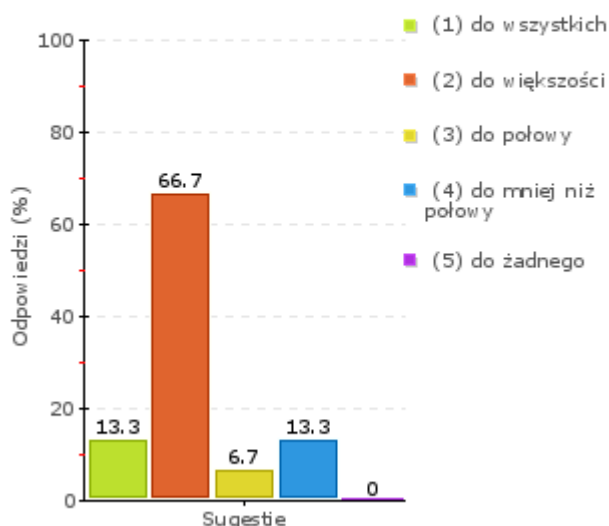
Liczebność: 108

Rys. 1j

Do jakiej części Pana/i uczniów poniższe zdania są prawdziwe?
dzięki informacji zwrotnej, jaką otrzymują ode mnie, są zmotywowani do pracy KADN

Liczebność: 16

Rys. 2j

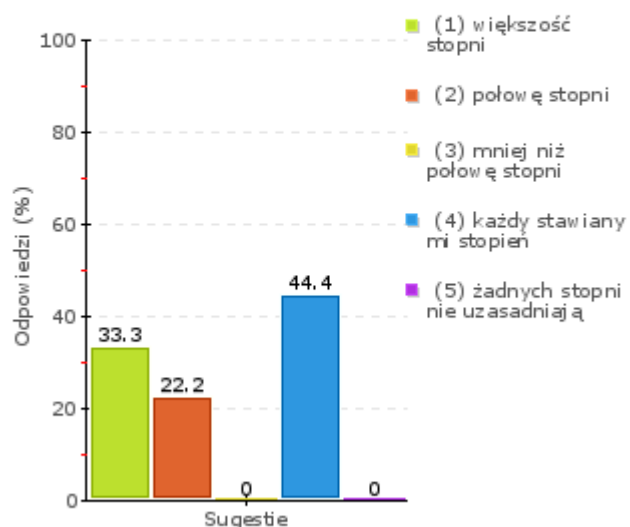
Obszar badania: Informowanie ucznia o postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować ich indywidualny rozwój

Nauczyciele informują uczniów o ich postępach w nauce i uzasadniają prawie każdy wystawiany stopień (Rys. 1j). Dzięki temu uczniowie znają stan swojej wiedzy i wiedzą, w jakim kierunku dalej się rozwijając i jak się uczyć. Zdaniem większości ankietowanych rodziców ocenianie zachęca dzieci do uczenia się (Rys. 2j). Nauczyciele prawie wszystkich przedmiotów przestrzegają ustalonych zasad oceniania. Większość ankietowanych uczniów czuje zadowolenie podczas oceniania. Mają ochotę się uczyć i postanawiają się poprawić, gdyż od nauczyciela wiedzą, nad czym muszą jeszcze popracować (Rys. 1w). Pochwały i pozytywne komentarze budują system wartości i wiary we własne możliwości. Nauczyciele rozmawiają z uczniami na temat ich sukcesów i przyczyn trudności w nauce, wyjaśniają problemy i udzielają wskazówek do dalszej pracy (Rys. 3j). Informacja zwrotna motywuje uczniów i sprawia im satysfakcję, co powoduje, że chętniej pracują na lekcji.

Poza tym nauczyciele podkreślają dobre elementy w pracy wychowanków oraz pokazują, co i jak należy poprawić. Dzięki temu proces uczenia się jest bardziej skuteczny.

Nauczyciele uzasadniają: KADUMS

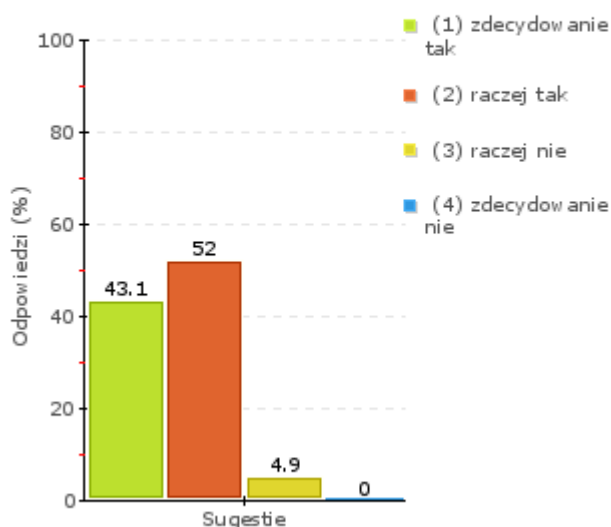
Liczebność: 29

Rys. 1j

Czy to, jak nauczyciele oceniają Pani/Pana dziecko, zachęca je do uczenia się? KADR

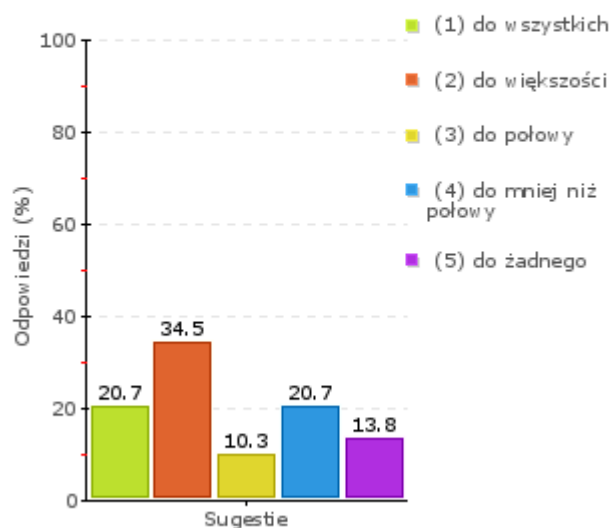
Liczebność: 108

Rys. 2j

Nauczyciele rozmawiają ze mną na temat przyczyn moich trudności w nauce. KADUMS

Liczebność: 29

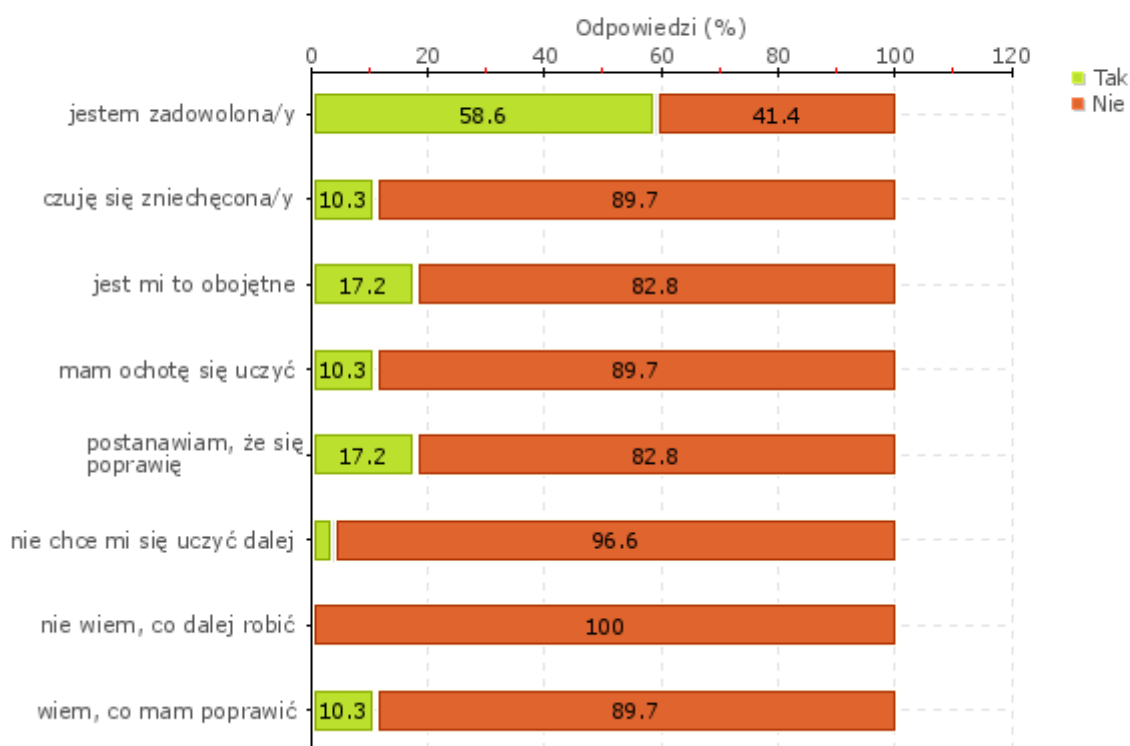

Rys. 3j

Jak się zazwyczaj czujesz, kiedy jesteś oceniana/y? Wybierz opisy, które najlepiej pasują do Ciebie. KADUMS

Liczebność: 29

Rys.1w

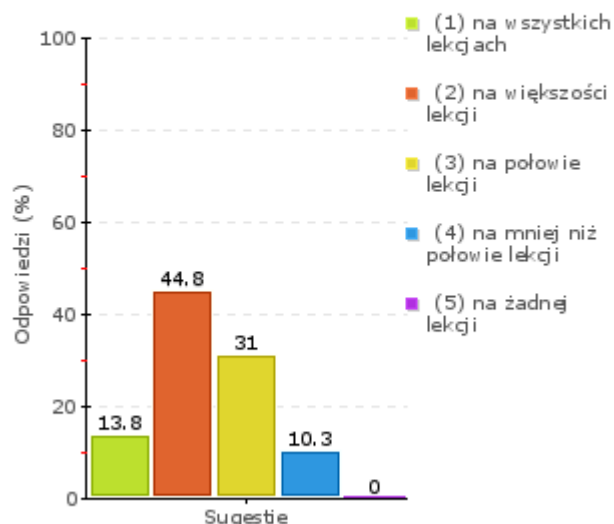
Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie. Taka organizacja procesów edukacyjnych pomaga uczniom zrozumieć świat oraz lepiej funkcjonować w społeczności lokalnej

Uczniowie często na lekcjach mają możliwość korzystania z tego, czego nauczyli się na innych przedmiotach lub poza szkołą (Rys. 1j) to czego uczą się w szkole przydaje im się w codziennym życiu. Najważniejsze działania międzyprzedmiotowe jakie były i są realizowane w szkole to: w zakresie treści nauczania (korelacja pomiędzy przedmiotami język polski – historia, przyroda – język polski, religia – historia, przyroda – matematyka, przyroda – wychowanie fizyczne, zajęcia komputerowe – matematyka, przyroda), (np. nie prowadzi się wspólnych lekcji, ale wspólne wyjazdy, - tworzenie szkolnego zestawu programów nauczania pod kątem potrzeb i możliwości klasy, w konsultacji z nauczycielami pierwszego etapu edukacyjnego, (klasa specyficzna, klasa zdolna, ale problemowa, nie może być przestojów) - wybór sprawdzianów próbnych, po uprzedniej analizie tego, co uczniowie już umieją, a co będzie realizowane w późniejszym terminie – planowanie częstotliwości prób oraz ich terminów - przeprowadzanie diagnoz wstępnych (tzw. testów na wejście) (włączone w plany i realizowane na zajęciach) - realizacja wniosków z Rad Pedagogicznych dotyczących umiejętności międzyprzedmiotowych, np. kontrolowanie ortografii na wszystkich przedmiotach, ćwiczenie czytania ze zrozumieniem Przykłady działań: - wycieczki ekologiczne: Woźiwoda i Fojutowo (historia, przyroda matematyka, języka polskiego) - wycieczki profilaktyczne: do Władysławowa i Trójmiasta, wyjazdy na przedstawienia: do teatru „Buratino” w Bydgoszczy, do Nakielskiego Ośrodka Kultury na przedstawienie

„Kopciuszek”, „Międzynarodowy Dzień Tabliczki Mnożenia”, wyjazd do Muzeum Ziemi Krajeńskiej – wystawa „Żydowskie wycinanki”, współorganizowanie dyskotek Halloween, andrzejkowa (corocznie), zabawy walentynkowe lub karnawałowe, Wigilie klasowe - akcje charytatywne.

Jak często na lekcji masz możliwość korzystania z tego, czego nauczyłaś/eś się na innych przedmiotach lub poza szkołą? KADUMS

Liczebność: 29

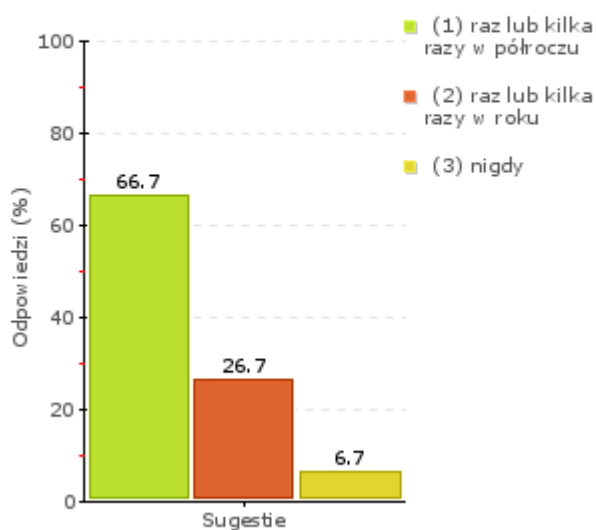
Rys. 1j

Obszar badania: Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się. Czują się odpowiedzialni za własny rozwój

Zdaniem większości nauczycieli uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się to jest na wybór: tematyki lekcji (Rys. 1j), metod pracy na lekcji (Rys. 2j), sposobu oceniania (Rys. 3j), zajęć pozalekcyjnych (Rys. 4j). Większość uczniów stwierdziła, że wyniki w nauce najbardziej zależą od: zaangażowania (58,6%), czasu i uzdolnień (55,6%), atmosfery w klasie (37,9%) (Rys. 1w). Większość też twierdzi, że nauczyciel zachęcają do wymyślenia i realizowania własnych pomysłów (Rys. 5j). Nauczyciele umożliwiają uczniom wpływanie na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się poprzez możliwość zgłaszania się do wyliczenia wybranego zadania, które potrafili wykonać, nie są zmuszani do wykonania zadania które sprawia im problem, mają możliwość poprawy zadania które niewłaściwie wykonali.

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
tematyki lekcji KADN

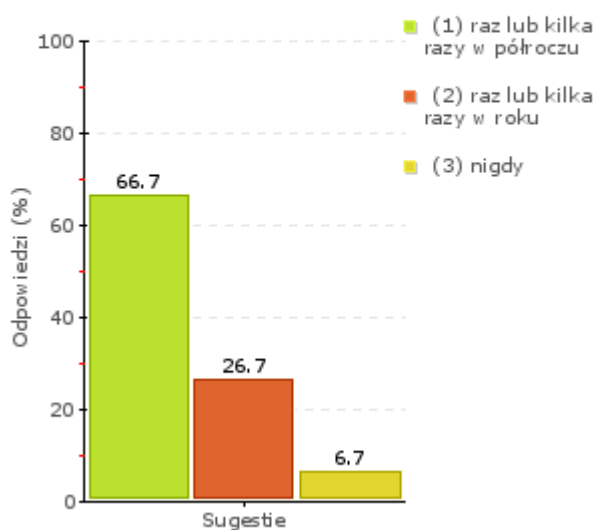
Liczebność: 16

Rys. 1j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
metod pracy na lekcji KADN

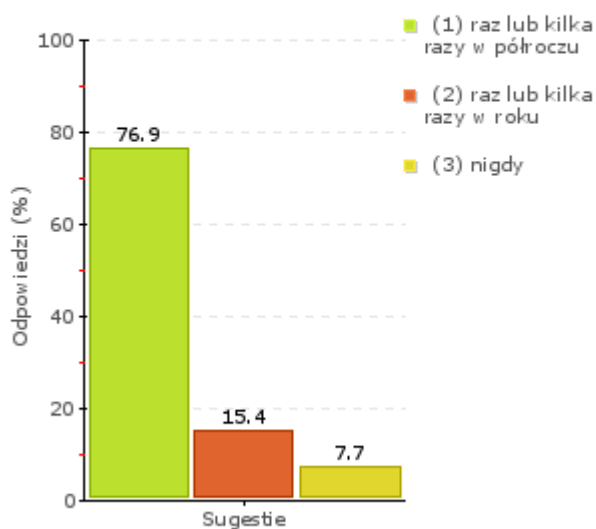
Liczebność: 16

Rys. 2j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
sposobu oceniania KADN

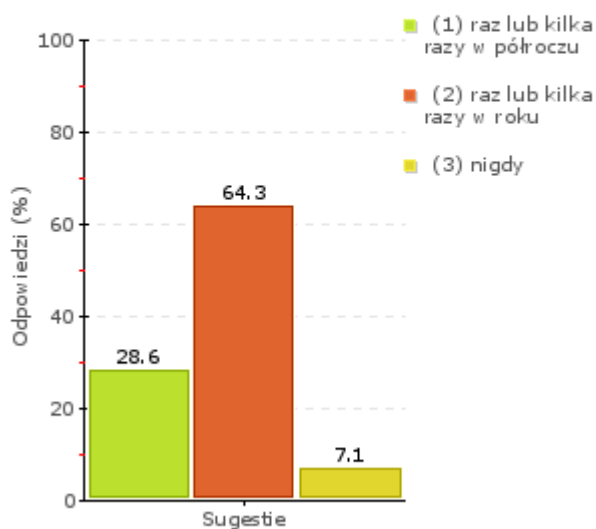
Liczebność: 16

Rys. 3j

Czy daje Pan/i uczniom wybór dotyczący:
zajęć pozalekcyjnych KADN

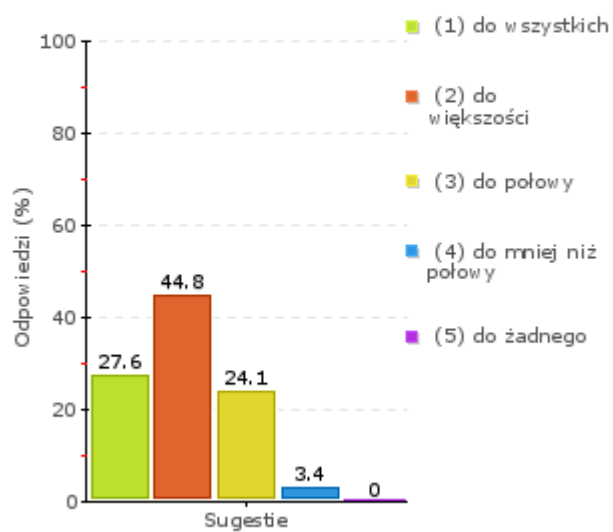
Liczebność: 16

Rys. 4j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Zadęcają mnie do wymyślenia i realizowania własnych pomysłów.
KADUMS

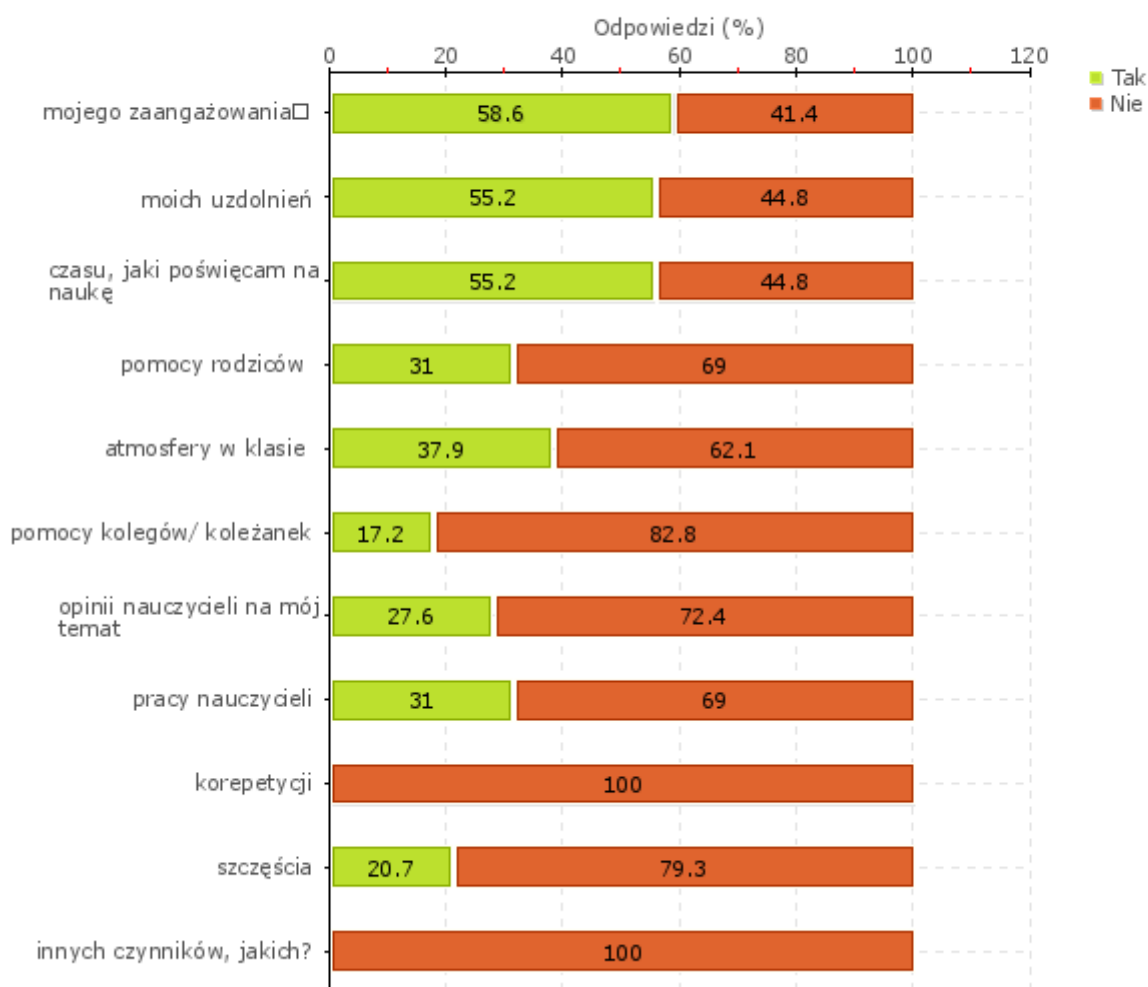
Liczebność: 29

Rys. 5j

Moje wyniki w nauce najbardziej zależą od: KADUMS

Liczebność: 29

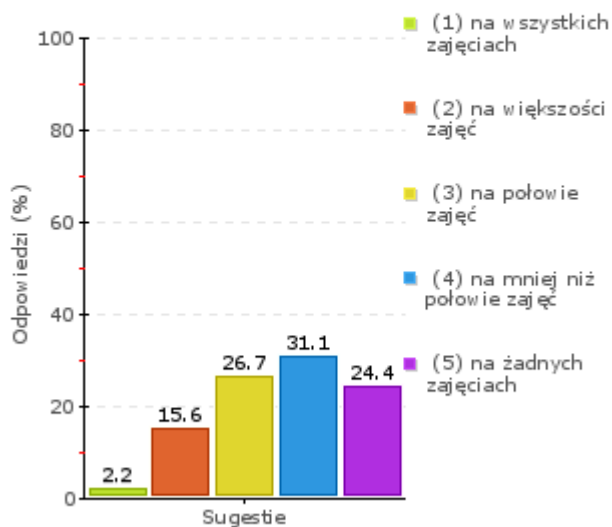
Rys.1w

Obszar badania: Uczniowie uczą się od siebie nawzajem

Nauczyciele w ankiecie podali, że prowadzą działania, aby umożliwić uczniom uczenie się od siebie nawzajem (Rys. 1w). Mniej niż połowa uczniów w ankiecie "Mój dzień" podała, że dzisiaj na większości zajęć pracowała w grupach (Rys. 1j), jednak wyniki pozostałych pytań ankiet, w powiązaniu z odpowiedziami na inne pytania pozwalają na wyciągnięcie wniosków na temat powszechności działań (uczenia się od siebie) z uwzględnieniem dłuższej perspektywy czasowej. Na potwierdzenie tej tezy można podać odpowiedź w ankiecie "Moja szkoła", gdzie większość uczniów zaznaczyło pracę w grupach na większości lekcji (Rys. 2j). W opinii większości ankietowanych uczniów wykonują oni zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów (Rys. 3j). Podczas obserwowanych lekcji nauczyciele stwarzali możliwość wzajemnego uczenia się. Uczniowie uczą się od siebie nawzajem, są dla siebie życzliwi, na lekcjach dzielą się swoimi spostrzeżeniami podczas pracy w grupach. Uczniowie sprawniejsi w posługiwaniu się komputerem udzielają pomocy swoim słabszym kolegom, o ile zakończyli swoje ćwiczenie wcześniej. Dzieci mogą też konsultować się na etapie wykonywania zadań.

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Dzisiaj na zajęciach pracowałam/em w grupach lub parach
KADUMD

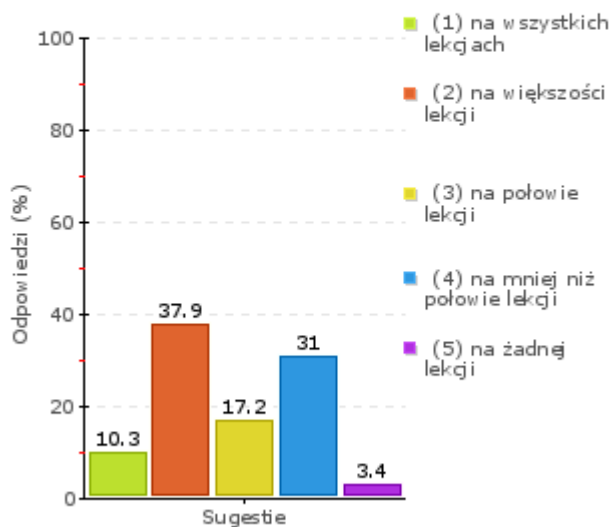
Liczebność: 45

Rys. 1j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Pracuję w grupach lub parach. KADUMS

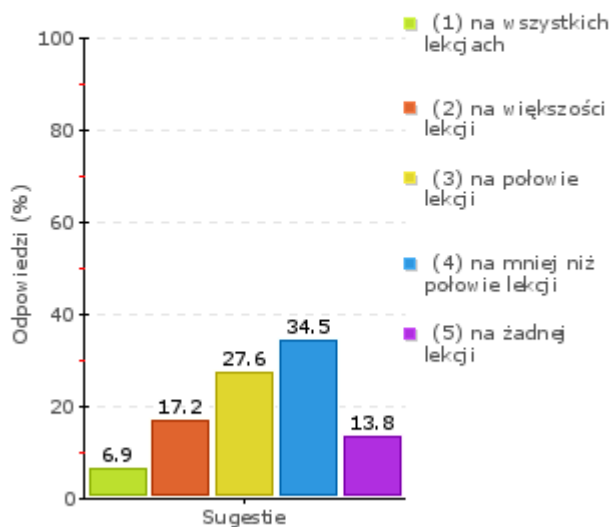
Liczebność: 29

Rys. 2j

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
Wykonuję zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów. KADUMS

Liczebność: 29

Rys. 3j

Jakie sposoby, wykorzystujące wzajemne uczenie się uczniów, stosuje Pan/i na lekcji? KADN

Liczebność: 16

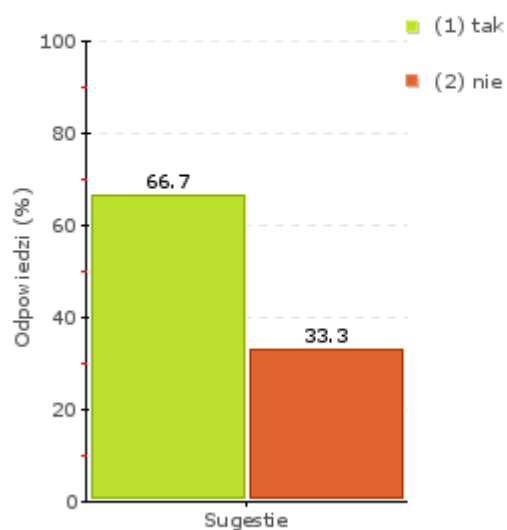
Rys.1w

Obszar badania: W szkole lub placówce stosowane są nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów

Dyrektor wśród nowatorskich działań podjętych w szkole wskazuje np. na: UNICEF „Wszystkie kolory świata”, program zdrowotny „Zdrowo jem, więcej wiem”, akcja Ogólnopolska Jurek Owsiak „Ratujmy i uczymy ratować”, zajęcia na basenie, nauka pływania, spotkania z Filharmonią Pomorską kl. O-III, co miesięczne apele ustalone w harmonogramie rocznym, „Moje kluczowe kompetencje” - język niemiecki kl. VI, matematyka kl. III i VI – efekt wysoki wynik z matematyki w badaniach OBUT, OPERON, „Mistrz savoir vivre”, SKO, Ekstra klasa kl. VI – przygotowanie do egzaminów, program „Tesco dla szkół”, „Projekt Krokus” – pozwala na zapoznanie się uczniów z tematyką Holokaustu, na rozbudzenie w nich świadomości niebezpieczeństw związanych z dyskryminacją i nietolerancją”. Zdaniem większości nauczycieli w ciągu ostatnich 12 miesięcy wprowadzili innowacyjne rozwiązania w swojej pracy (Rys. 1j). Dotyczyły one w większości metod pracy, współdziałania z innymi nauczycielami, wykorzystania środków dydaktycznych, komunikacji z uczniami (Rys. 1w). Wymienione powyżej działania dyrektor i nauczyciele uznają za nowatorskie, ponieważ przyczyniają się do rozwoju uczniów, angażują ich w wyższym stopniu niż tradycyjne rozwiązania, są niestandardowymi formami pracy, przyczyniają się do wykorzystywania w praktyce nowych umiejętności. Uczniowie rozwijają w ten sposób swoje zainteresowania i uzdolnienia. Przygotowują uczniów do wyższego etapu kształcenia. Widoczne są pozytywne efekty tych działań.

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy wprowadził/a Pan/i innowacyjne rozwiązania w swojej pracy? KADN

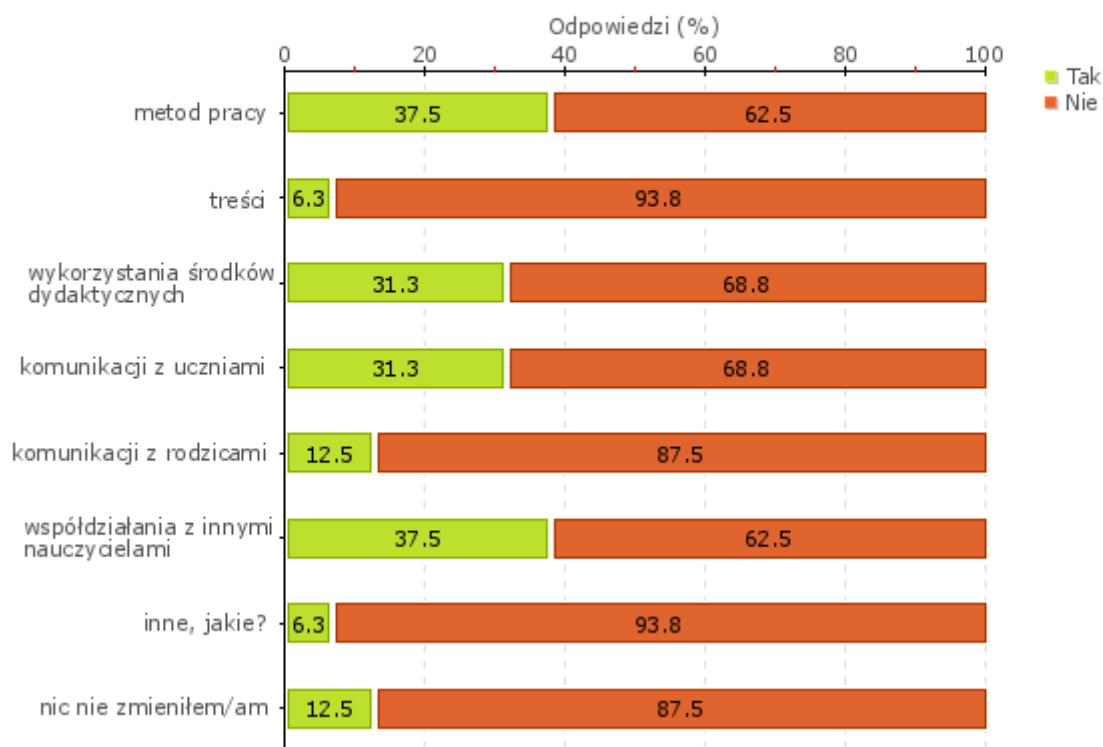
Liczebność: 16

Rys. 1j

Jeśli tak, czego one dotyczyły? KADN

Liczebność: 16

Rys.1w

Wymaganie:

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej

Zmiany w zewnętrznym świecie powodują konieczność właściwego przygotowania uczniów do nowej rzeczywistości, dlatego dla sukcesu indywidualnego i społecznego uczniowie i uczennice powinni nabywać kompetencje określone w podstawie programowej. Stopień, w jakim są one nabywane, zależy od skuteczności monitorowania tego procesu oraz wykorzystania informacji o osiągnięciach z poprzedniego etapu edukacyjnego.

Poziom spełnienia wymagania: B

Nauczyciele wykorzystują wiedzę i umiejętności uczniów z poprzedniego etapu kształcenia, co umożliwia im planowanie działań wyrównujących braki oraz pozwala szczegółowo poznać umiejętności uczniów. Planowanie to oparte jest na wnioskach z przeprowadzonej diagnozy. Szkoła umożliwia uczniom kształtowanie kluczowych kompetencji ujętych w podstawie programowej. Planując i realizując proces edukacyjny uwzględniane są zalecane sposoby i warunki realizacji podstawy programowej. Nauczyciele monitorują osiągnięcia uczniów. Z przeprowadzanych diagnoz oraz analiz formułowane są wnioski, które wykorzystuje się do odpowiedniego zaplanowania i realizacji treści nauczania. Wdrożone działania spowodowały wzrost niektórych umiejętności i przyczyniły się do wzrostu wyników sprawdzianu po klasie szóstej. Szkoła podejmuje działania, które pozwalają przygotować uczniów do funkcjonowania na kolejnych etapach kształcenia oraz osiągać sukcesy na miarę ich możliwości rozwojowych.

Obszar badania: W szkole lub placówce realizuje się podstawę programową uwzględniając osiągnięcia uczniów z poprzedniego etapu edukacyjnego

Szkoła diagnozuje wiadomości i umiejętności nowych uczniów poprzez badanie gotowości szkolnej dzieci, diagnozy na zakończenie I etapu edukacyjnego (OBUT - Ogólnopolskie Badanie Umiejętności Trzecioklasistów), przeprowadzane są testy tzw. "na wejście", wyniki ujmowane są procentowo i zapisywane w dziennikach lekcyjnych, a wnioski uwzględniane podczas realizacji treści przedmiotowych. Wyniki uczniów na testach kończących etapy edukacyjne są pomocne przy tworzeniu klasowych i szkolnych zestawów programów nauczania. Zdobytą wiedzę wykorzystuje się do tworzenia lub modyfikowania programów nauczania, realizacji działań edukacyjnych na zajęciach lekcyjnych, wyrównawczych i rozwijających zainteresowania. Wyniki diagnoz służą do indywidualnej pracy z poszczególnymi uczniami i zespołem klasowym w celu realizacji podstawy programowej.

Obszar badania: Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów jej realizacji

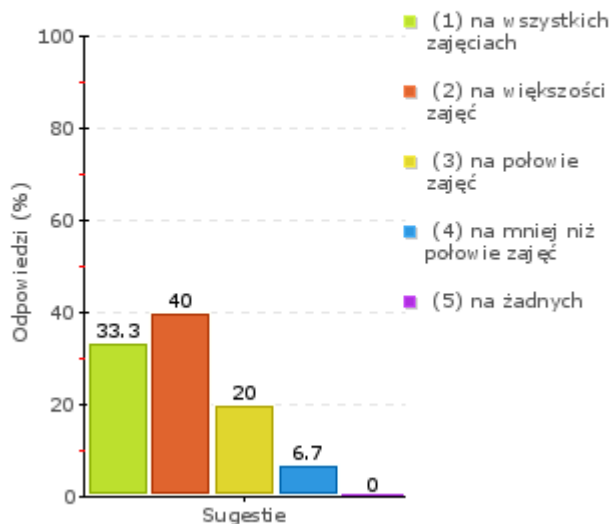
Procesy edukacyjne są spójne z zalecanymi warunkami i sposobami realizacji podstawy programowej. Z wypowiedzi nauczycieli i obserwacji zajęć lekcyjnych wynika, że podczas realizacji podstawy programowej, nauczyciele stosują zalecane sposoby i warunki jej realizacji. Ankietowani nauczyciele podali, że na zajęciach dają swoim uczniom możliwość kształtowania następujących umiejętności:

- czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów (Rys. 1j);
- myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa (Rys. 2j);
- myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym (Rys. 3j);
- umiejętność pracy zespołowej (Rys. 4j);
- umiejętność odkrywania swoich zainteresowań i/lub przygotowania do dalszej edukacji (Rys. 5j);
- umiejętność uczenia się (Rys. 6j);
- umiejętność posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (Rys. 7j);
- umiejętność komunikowania się w języku ojczystym (Rys. 8j).

Z obserwacji zajęć wynika, że najważniejsze umiejętności opisane w podstawie programowej dla danego etapu edukacji były kształtowane u uczniów podczas zajęć. Na lekcjach były uwzględniane zalecane warunki i sposoby realizacji ustalone dla danego przedmiotu nauczania.

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: czytanie – umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów KADN

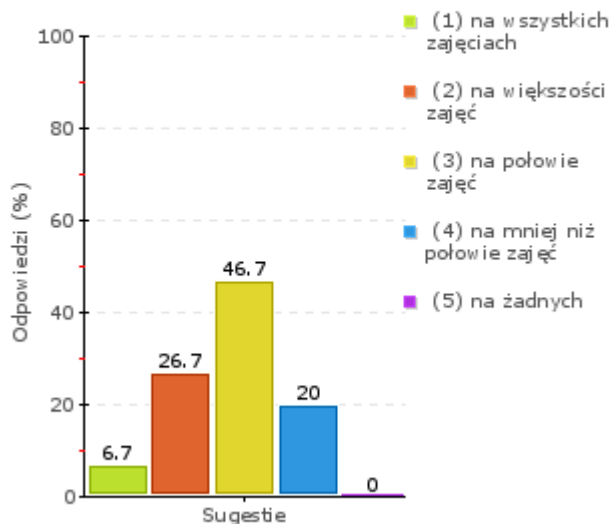
Liczebność: 16

Rys. 1j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie naukowe – umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych dotyczących przyrody i społeczeństwa KADN

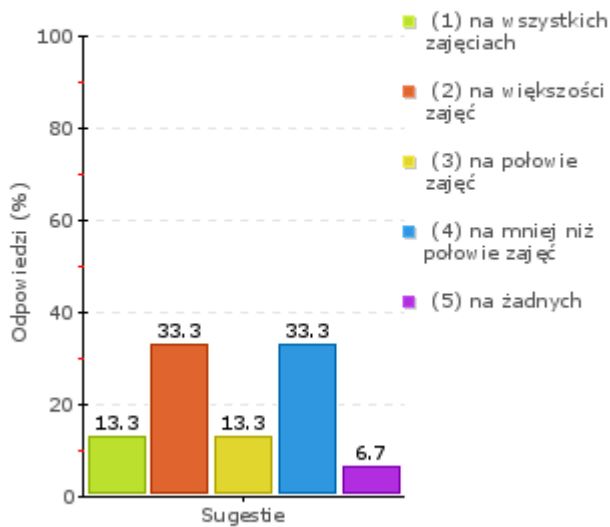
Liczebność: 16

Rys. 2j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: myślenie matematyczne – umiejętność wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym KADN

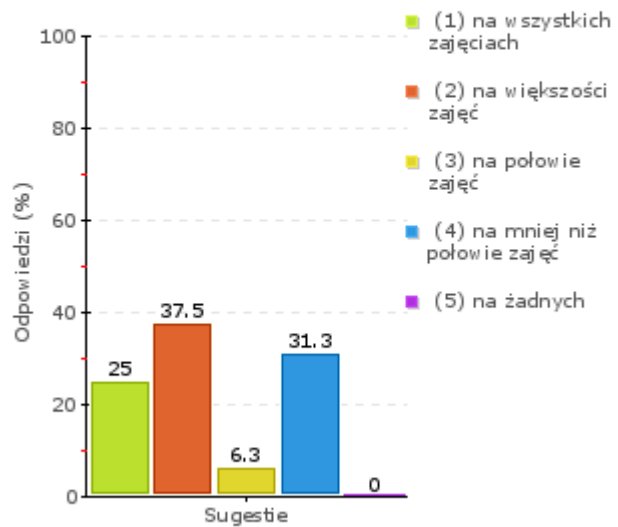
Liczebność: 16

Rys. 3j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność pracy zespołowej KADN

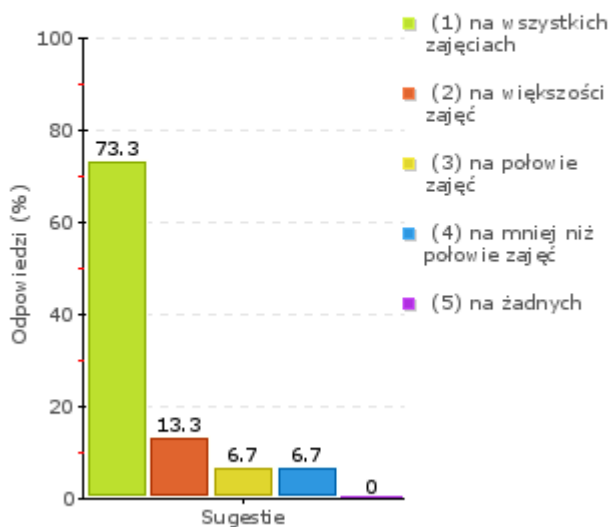
Liczebność: 16

Rys. 4j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność odkrywania swoich zainteresowań i/lub przygotowania do dalszej edukacji KADN

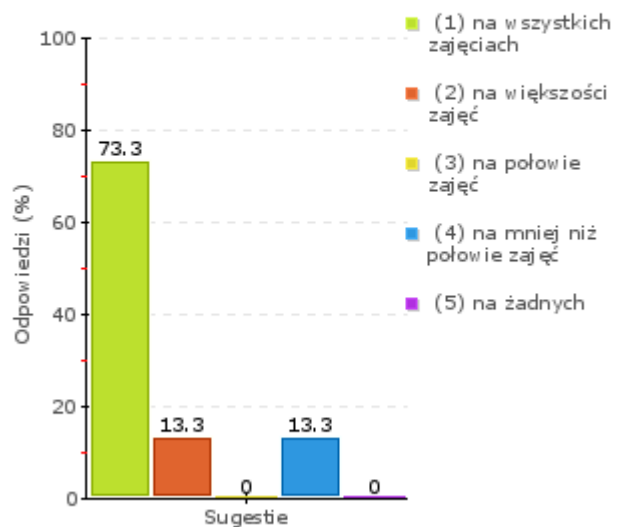
Liczebność: 16

Rys. 5j

Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość kształtowania poniższych umiejętności: umiejętność uczenia się KADN

Liczebność: 16

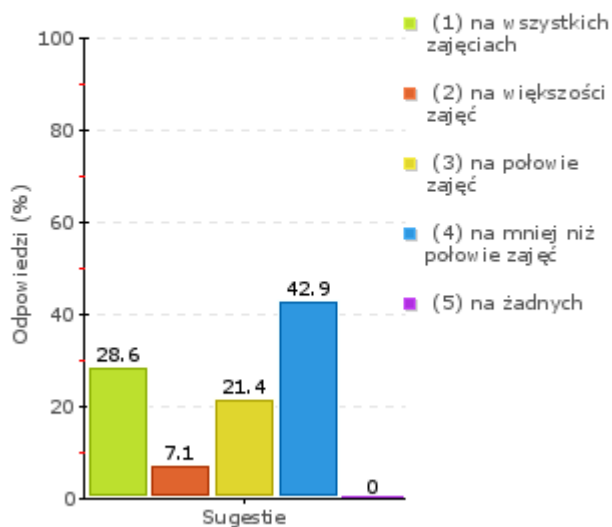

Rys. 6j

umiejętność posługiwania się
nowoczesnymi technologiami
informatycznymi KADN

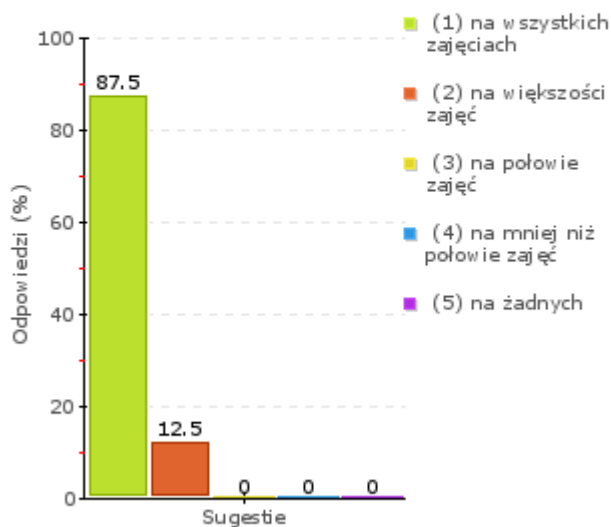
Jak często daje Pan/i swoim uczniom możliwość
kształtowania poniższych umiejętności:
umiejętność komunikowania się w
języku ojczystym KADN

Liczebność: 16

Rys. 7j

Liczebność: 16

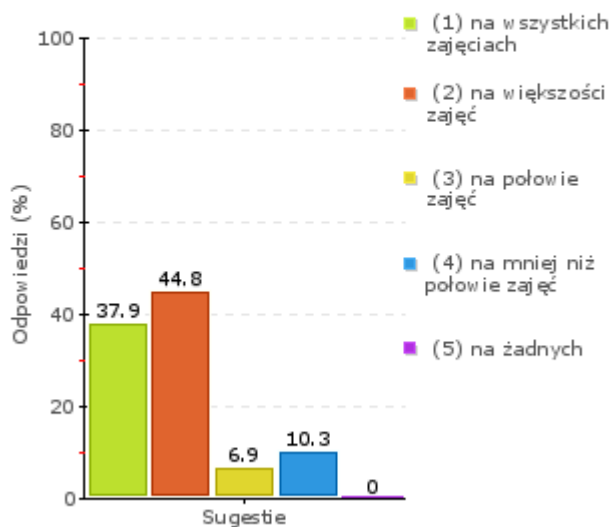
Rys. 8j

Obszar badania: W szkole lub placówce monitoruje się i analizuje osiągnięcia każdego ucznia, uwzględniając jego możliwości rozwojowe, formułuje się i wdraża wnioski z tych analiz

Nauczyciele monitorują osiągnięcia każdego ucznia m.in. poprzez sprawdzenie sposobów wykonania zadania, zadawanie pytań, sprawdzanie, czy uczniowie właściwie zrozumieli omawiane kwestie, umożliwianie uczniom stawiania pytań, ocenianie bieżące i podsumowujące i zbieranie informacji zwrotnych od uczniów (Rys. 1j, 1w). Wnioski z analizy osiągnięć są wykorzystywane do modyfikowania zakresu wprowadzanego materiału, indywidualizowania nauczania i modyfikowania warsztatu pracy (Rys. 1o).

Do jakiej części Twoich zajęć w szkole pasują poniższe zdania?
 Nauczyciel upewnia się, czy właściwie zrozumiałam/em to, o czym mówiliśmy na lekcji.
 KADUMS

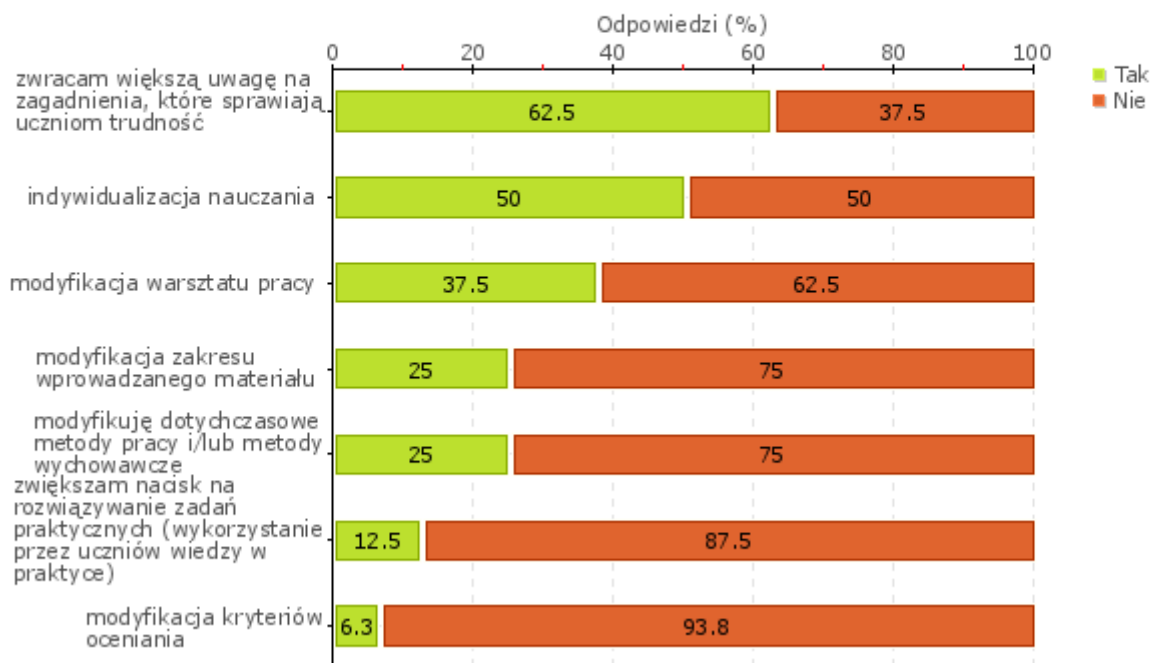
Liczebność: 29

Rys. 1j

W jaki sposób wykorzystuje Pan/i w swojej pracy wnioski z analizy osiągnięć uczniów? KADN

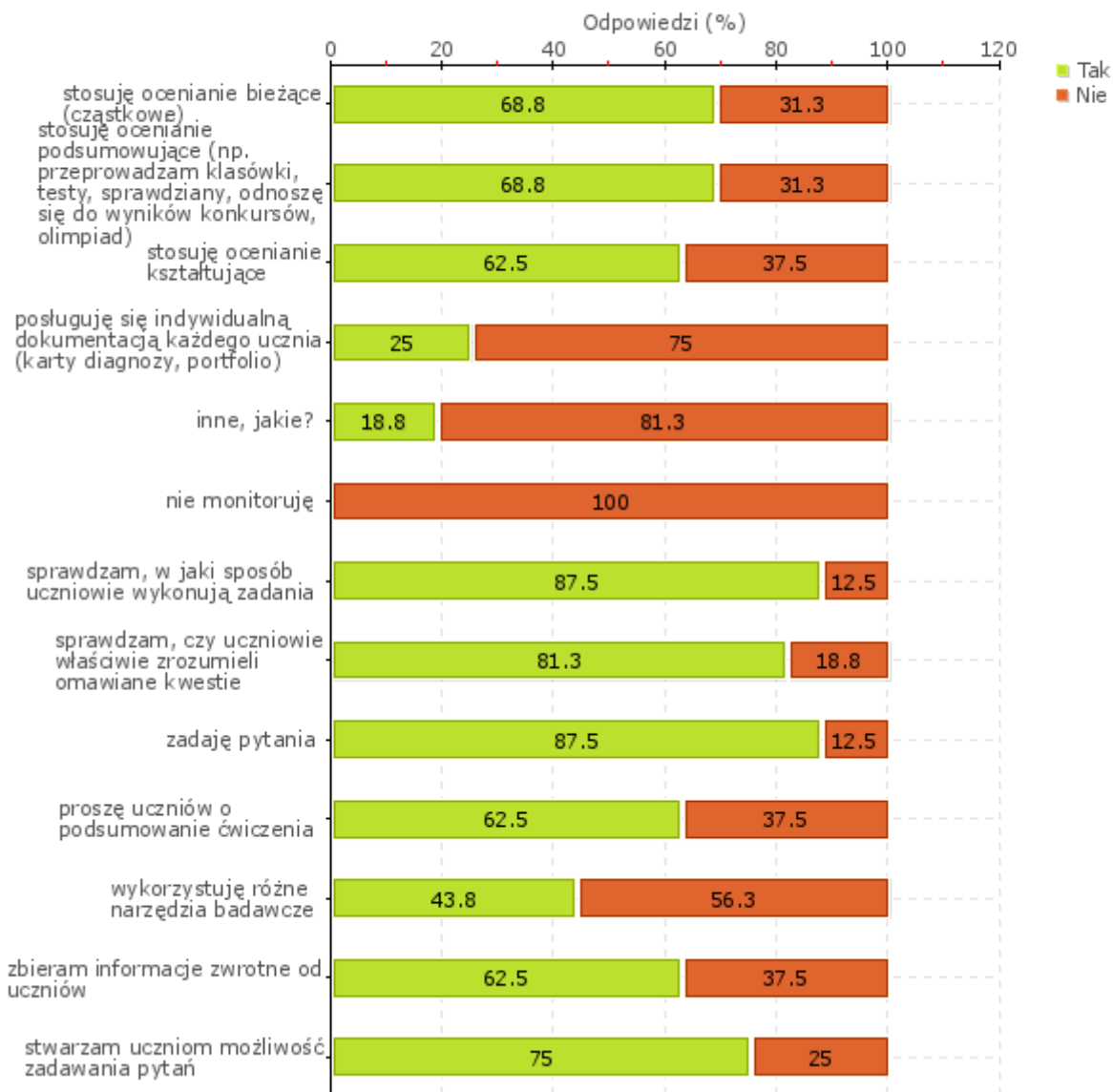
Liczebność: 16

Rys.1o

W jaki sposób monitoruje Pan/i osiągnięcia uczniów? KADN

Liczebność: 16

Rys.1w

Obszar badania: Wdrożone wnioski z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się i osiągania różnorodnych sukcesów edukacyjnych uczniów. Wyniki analizy osiągnięć uczniów, w tym uczniów, którzy ukończyli dany etap edukacyjny, potwierdzają skuteczność podejmowanych działań dydaktyczno-wychowawczych

Nauczyciele podejmują skuteczne działania wynikające z wniosków z monitorowania i analizowania osiągnięć uczniów, które przyczyniają się do wzrostu wyników kształcenia, w tym wyników sprawdzianu zewnętrznego (szkoła uzyskała w ostatnich trzech latach (2011 - stanin średni, 2012 - stanin niżej średni, 2013 - stanin wysoki). Wśród prowadzonych działań wskazanych przez dyrektora warto wymienić:

- analizy wyników sprawdzianu,
- formułowanie wniosków z przeprowadzanych analiz,
- wdrażanie wniosków na poszczególnych przedmiotach z uwzględnieniem obszarów międzyprzedmiotowych,
- dostosowanie oferty zajęć do potrzeb uczniów z zachowaniem równowagi pomiędzy uczniami zdolnymi i słabymi,
- wczesne diagnozowanie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i indywidualizowanie pracy z nimi,
- opracowywanie przedmiotowych planów naprawczych dla uczniów zagrożonych oceną niedostateczną,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli w zgodzie z potrzebami szkoły i w związku z wprowadzanymi zmianami w placówkach oświatowych,
- unowocześnienie bazy dydaktycznej (tablice interaktywne, rzutniki, laptopy) i jej wykorzystanie na lekcjach,
- ścisła współpraca z radą rodziców, sprawnie działająca strona internetowa szkoły, promocja sukcesów
- poprawa wizerunku szkoły w środowisku.

Zdaniem dyrektora i nauczycieli podjęte działania przyczyniły się do odnoszenia przez uczniów sukcesów w konkursach przedmiotowych, artystycznych i sportowych oraz poprawiły się umiejętności dzieci w obszarze czytania i pisanie.

Obszar badania: Uczniowie odnoszą sukcesy na wyższym etapie kształcenia lub na rynku pracy

Szkoła właściwie przygotowuje uczniów do nauki w gimnazjum i do funkcjonowania na rynku pracy. Zdaniem dyrektora i nauczycieli szczególnie przydatne są umiejętności współpracy w zespole, negocjowanie i wyrażanie sądów, swobodne korzystanie z różnych źródeł wiedzy zgłaszanie i inicjowanie działań, pełnienie określonych funkcji w zespole - dzielenie się odpowiedzialnością, uczenie zdrowej rywalizacji, poprawność komunikowania się w języku ojczystym, kultura osobista, kształtowanie wrażliwości społecznej, umiejętność autoprezentacji i autopromocji, udział w kulturze, wrażliwość społeczna, przyjęcie porażki, kształtowanie poczucia własnej wartości, umiejętność samooceny (mocne i słabe strony), korzystanie z technologii komputerowej, współpraca ze środowiskiem, wpajanie zasad fair play, pomoc słabszym, podejmowanie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych, wiedza i umiejętności przedmiotowe wynikające z podstawy programowej, rozpoznanie i kształtowanie własnych zainteresowań.

Wymaganie:

Respektowane są normy społeczne

Szkoły powinny kształtować postawy zgodne z wartościami i normami społeczeństwa demokratycznego. Poznawanie zasad i rozumienie ich znaczenia dla funkcjonowania społeczności szkolnej i społeczeństwa stanowi element rozwoju. Świadomość tego, jak ważne jest przestrzeganie wspólnie ustalonych reguł, decyduje o sukcesie grup. Ważnym zadaniem szkoły jest tworzenie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, a także klimatu sprzyjającego uczeniu się.

Poziom spełnienia wymagania: C

Badanie wykazało, że uczniowie odczuwają dość wysoki poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego. Uczniowie współpracują ze sobą i nauczycielami przy organizacji różnych imprez i uroczystości szkolnych. Przestrzegają ustalonych zasad oraz są świadomi, że mają możliwość włączania się w modyfikację działań wychowawczych. Szkoła podejmuje działania wychowawczo - profilaktyczne mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie właściwych zachowań. Analizuje się szczegółowo działania wychowawcze oraz stan zagrożeń. Zasady postępowania i współżycia w szkole są przestrzegane w środowisku edukacyjnym szkoły i modyfikowane, z uwzględnieniem inicjatyw uczniów. Jednakże nieliczna grupa rodziców biorących udział w wywiadzie jest całkiem odmiennego zdania.

Obszar badania: Działania szkoły lub placówki zapewniają uczniom bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne

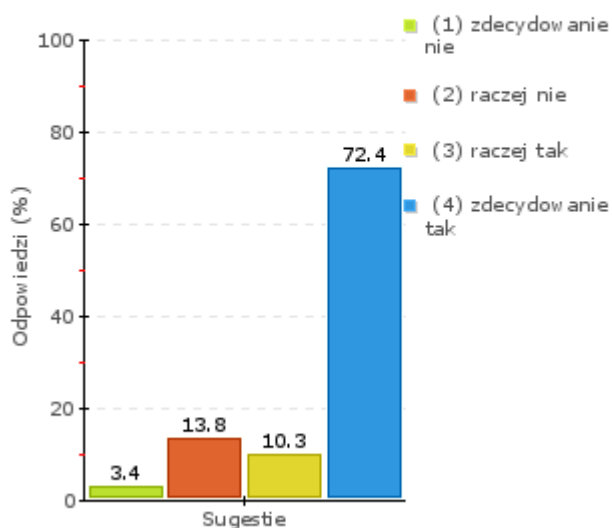
Większość ankietowanych uczniów klas IV-VI na lekcjach, przerwach oraz przebywając na terenie szkoły po zajęciach lekcyjnych czuje się bezpiecznie (Rys. 1j, 2j, 3j). Zdecydowana większość ankietowanych uczniów nie doświadcza przemocy ani agresji, a wśród zasygnalizowanych niewłaściwych zachowań uczniowie najczęściej wskazują agresję pozastówną (niszczenie własności - prawie 21% uczniów, kradzieże - prawie 7% uczniów, nieprzyjemne dowcipy - 50% uczniów), agresję słowną w postaci przewisk (zdarzyło się to ponad 45% uczniów), obrażania za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych oraz fizyczną w postaci pobicia 10% uczniów, wykluczenia z grupy - 13% uczniów (Rys. 4j, 5j, 6j, 7j, 8j, 9j, 10j, 11j). Wszyscy ankietowani uczniowie zadeklarowali, że w ciągu ostatniego roku nie uczestniczyli w bójce z uczniami, w której używano niebezpiecznego narzędzia (Rys. 12j). Uczniowie uczestniczą w spotkaniach z przedstawicielami policji, straży pożarnej, którzy uczą ich bezpiecznego poruszania po drodze, zachowania wobec obcych osób czy bezpiecznych psów. Dzieci z oddziału przedszkolnego mają wyznaczone bezpieczne miejsce do zabawy na placu zabaw. Budynek i teren szkoły poddawany jest systematycznym kontrolom uprawnionych do tego służb. Partnerzy placówki, przedstawiciel organu prowadzącego, nauczyciele oraz pracownicy niepedagogiczni zgodnie podkreślają, że działania podejmowane przez szkołę zapewniają uczniom wysoki poziom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Wskazują tutaj na zabezpieczenia monitoringiem wizyjnym (8 kamer), alarmem ze zgłoszeniem bezpośrednim do policji, ogrodzony teren, bariery zabezpieczające wyjście na drogę, wymieniono dach na całym budynku, spowalniacze w pobliżu szkoły, gaśnice, zwiększona ilość dyżurujących nauczycieli, świetlica czynna od 7.00 do 17.00, stały kontakt z rodzicami, atestowane pomoce

naukowe i sprzęt, szafki dla uczniów. Respondenci dodają, że małe środowisko sprzyja bezpieczeństwu, "nie ma możliwości wstępu dla obcych osób, wszyscy się znają". Partnerzy szkoły podkreślali, że "personel obsługi zawsze w szkole 'witają nas', zawsze są bardzo czujni - nie można odebrać dzieci przez osoby obce". Policja i straż miejska zawsze jest informowana o imprezach, biwakach, ogniskach, wycieczkach. Organizowane są pogadanki i zajęcia profilaktyczne z policją, ze strażą miejską, zajęcia z psychologiem. Prowadzone są działania zapobiegawcze przed zagrożeniami uzależnień od komputera, od używek, konsultacje z nauczycielami, obserwacja dzieci, spotkania z rodzicami, zajęcia indywidualne dla dzieci. Zdaniem respondentów "nie ma takich miejsc gdzie uczniowie mogliby się czuć niebezpiecznie", "dobrze że jest Ta szkoła i jest taka jaka jest, czyli że jest mała, jest mało nauczycieli i pracowników niepedagogicznych, nie ma osób postronnych". Przedstawiciel organu prowadzącego dodał, że dyrektor ma budżet i w jego ramach ma obowiązek przekazywać środki na zapewnienie bezpieczeństwa, a jeżeli zachodzi potrzeba dodatkowych środków to "podchodzimy do potrzeb bardzo elastycznie i reagujemy i w miarę możliwości fundusze są przekazywane".

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami, czy też nie?
Na lekcjach czuję się bezpiecznie.
KADUMS

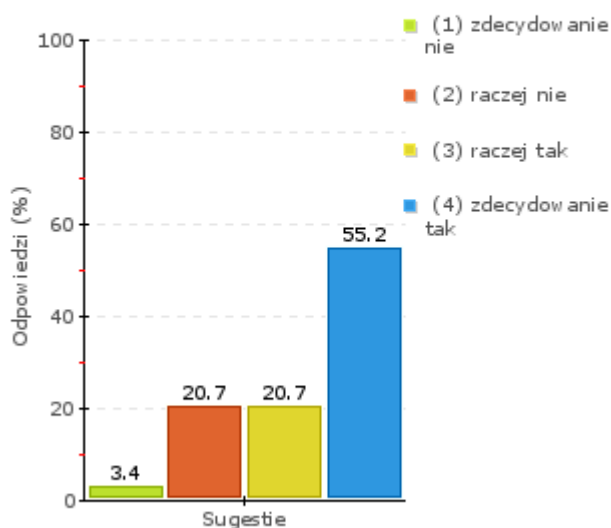
Liczebność: 29

Rys. 1j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniami, czy też nie?
Na przerwach czuję się bezpiecznie.
KADUMS

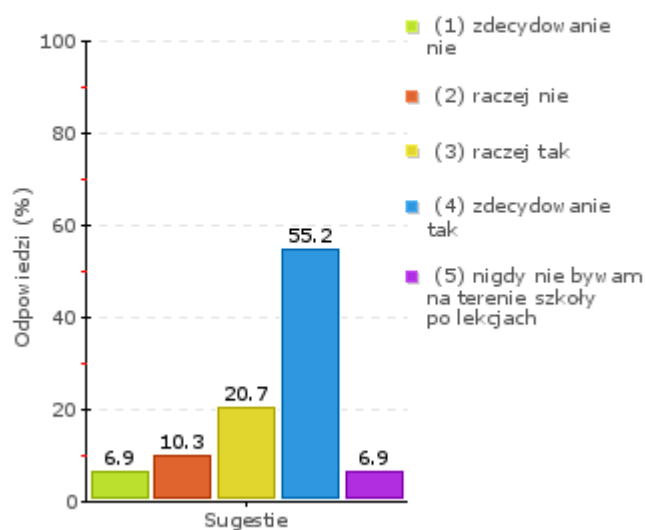
Liczebność: 29

Rys. 2j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Na terenie szkoły po zajęciach
lekcyjnych (np. kiedy przychodzę na
boisko) czuję się bezpiecznie. KADUMS

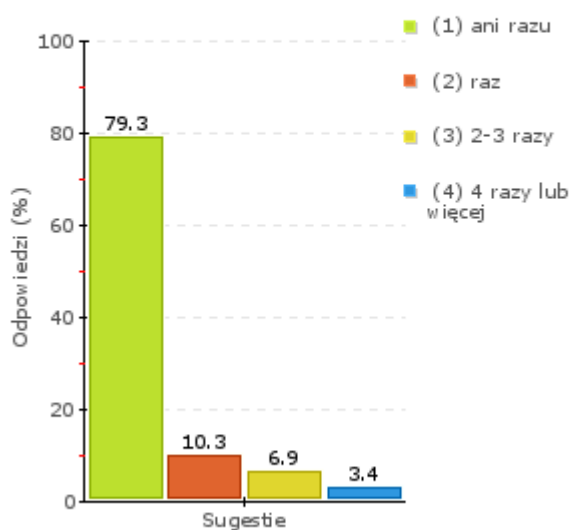
Liczebność: 29

Rys. 3j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w
szkole, że:
Umysłnie zniszczono rzecz należącą
do Ciebie. KADUMS

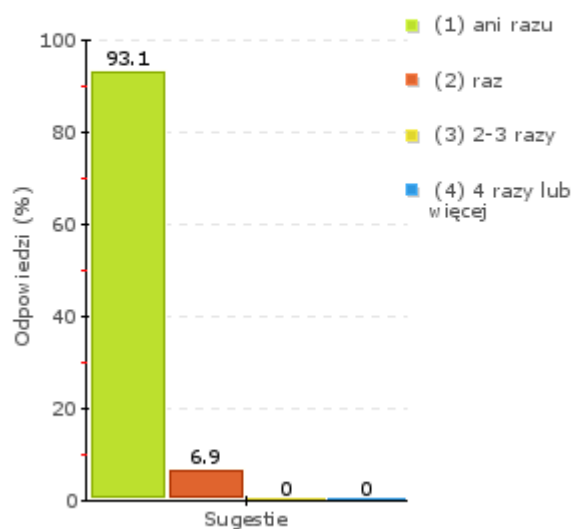
Liczebność: 29

Rys. 4j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w
szkole, że:
Ukradziono Ci jakiś przedmiot lub
pieniądze. KADUMS

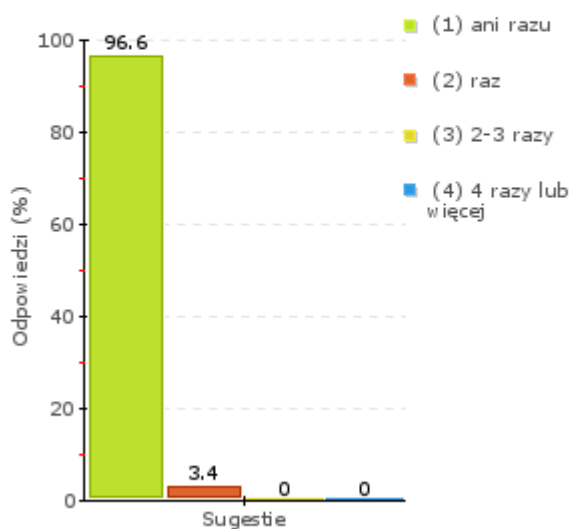
Liczebność: 29

Rys. 5j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w
szkole, że:
Inni uczniowie zmuszali Cię do
kupowania czegoś za Twoje własne
pieniądze lub oddawania im Twoich
rzeczy. KADUMS

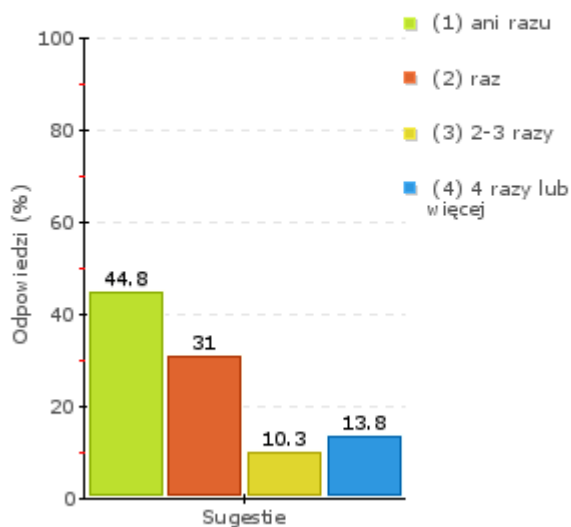
Liczebność: 29

Rys. 6j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Inni uczniowie obrażali Cię, używali wobec Ciebie nieprzyjemnych przezwisk.
KADUMS

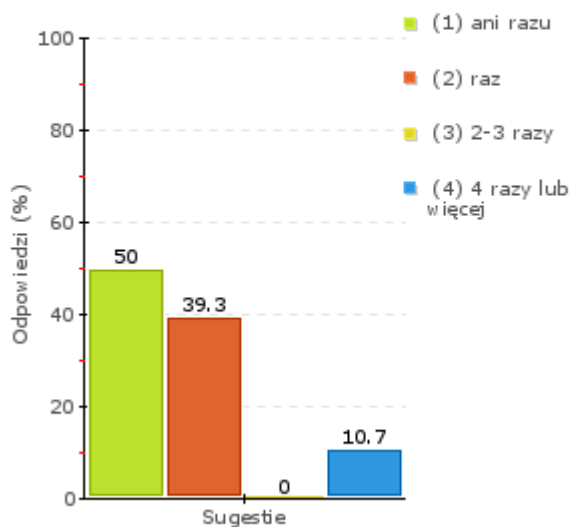
Liczebność: 29

Rys. 7j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Inni uczniowie zachowywali się wobec Ciebie w sposób, który odbierałaś/eś jako nieprzyjemny.
KADUMS

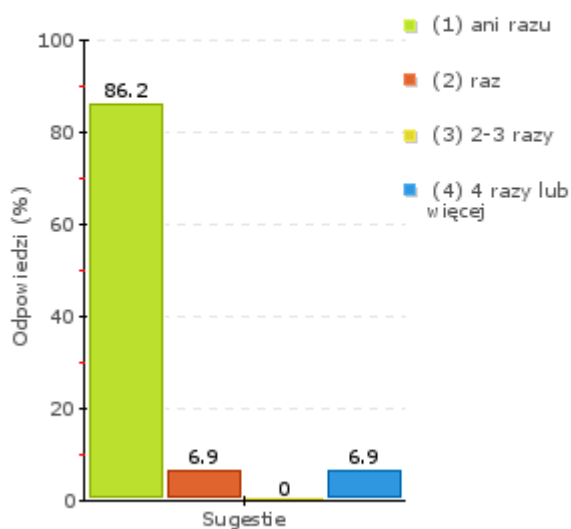
Liczebność: 29

Rys. 8j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Inni uczniowie celowo wykluczali Cię z grupy/ nie zadawali się z Tobą.
KADUMS

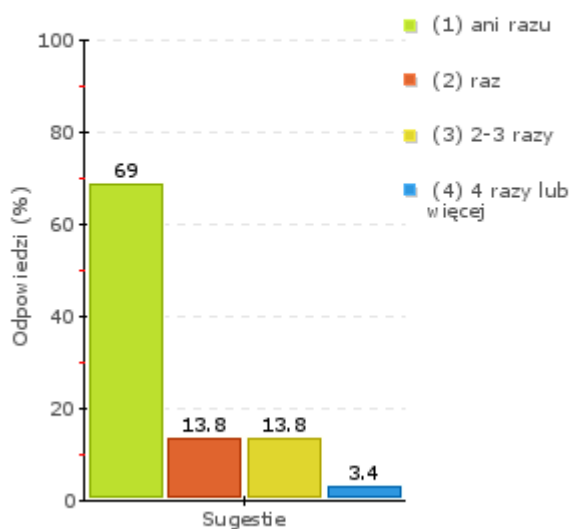
Liczebność: 29

Rys. 9j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Inni uczniowie obrażali Cię za pomocą Internetu lub telefonów komórkowych.
KADUMS

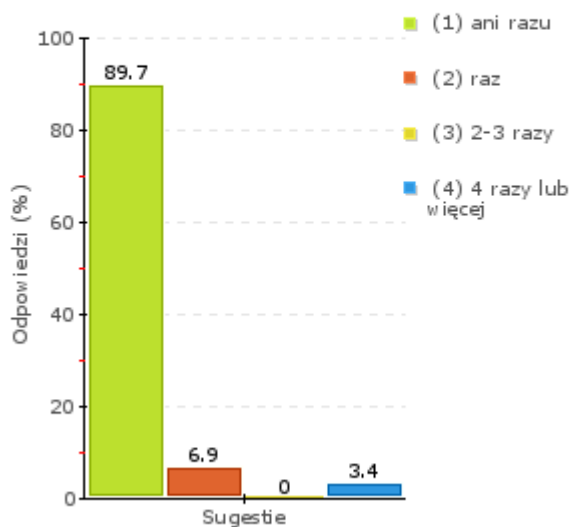
Liczebność: 29

Rys. 10j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Zostałaś/eś pobita/y. KADUMS

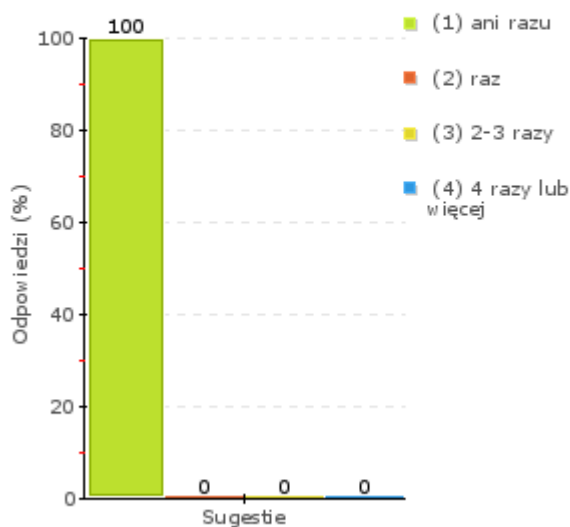
Liczebność: 29

Rys. 11j

Czy w ciągu ostatniego roku szkolnego zdarzyło się w szkole, że:
Uczestniczyłeś/aś w bójce z innymi uczniami, w której używano niebezpiecznego narzędzia. KADUMS

Liczebność: 29

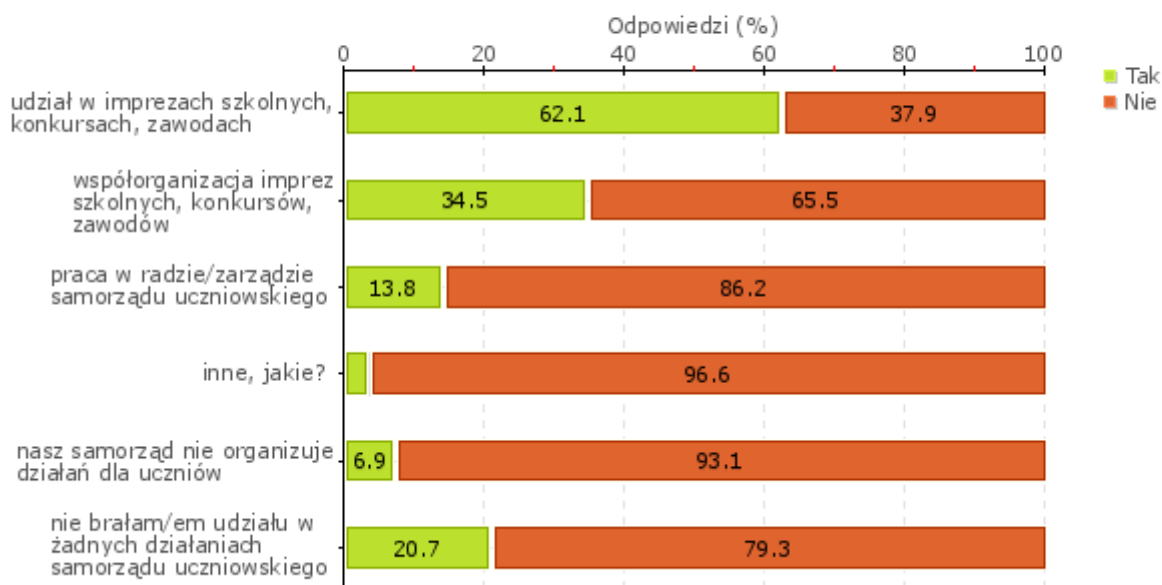
Rys. 12j

Obszar badania: Uczniowie współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć będących wynikiem działań samorządu uczniowskiego

Uczniowie uczestniczą w działaniach organizowanych przez Samorząd Uczniowski, a większość z nich jest również współorganizatorem imprez szkolnych, konkursów lub zawodów (Rys. 1w). Zdaniem nauczycieli uczniowie współdziałają podczas akcji charytatywnych, realizacji różnorodnych projektów zewnętrznych i wewnętrznych, a zadaniem nauczycieli jest pomoc w ich organizacji, znalezieniu funduszy, udostępnienie pomieszczeń, sprzętu i materiałów, wsparcie poprzez spotkania integracyjne, pomoc w realizacji, zaangażowanie w organizację, koordynację działań, opiekę merytoryczną i emocjonalną. W opinii nauczycieli samorządność uczniowska to dobra szkoła współpracy. Udział uczniów w wielu przedsięwzięciach wymaga współpracy nauczycieli, rodziców. Uczy współpracy w grupie, bezinteresownej pomocy, kształtuje odpowiednie postawy wychowawcze, uczy wrażliwości. Poza tym u dzieci rozwija umiejętność niesienia pomocy innym i integracji, zdrowej rywalizacji, współpracy, pokonania własnych słabości, odpowiedzialności, empatii, troski o wspólne dobro.

Wszyscy uczniowie tworzą razem samorząd uczniowski i w ramach różnych jego struktur (np. samorzady klasowe, zarząd, ...) mogą organizować samodzielnie lub z nauczycielami różne działania dla innych uczniów. W jakich działaniach organizowanych w ten sposób brałaś/eś udział? KADUMS

Liczebność: 29

Rys.1w

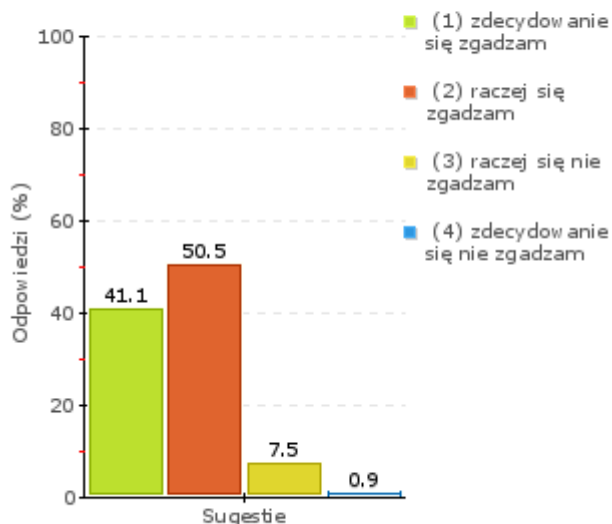
Obszar badania: Zasady postępowania i współżycia w szkole lub placówce są uzgodnione i przestrzegane przez uczniów, pracowników szkoły, rodziców, a relacje między wszystkimi członkami społeczności szkolnej są oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu

Większość ankietowanych rodziców (Rys. 1j, 2j) oraz uczniów (Rys. 3j) jest zdania, że mają wpływ na zachowania obowiązujące w szkole. Do nich należą przede wszystkim patriotyzm, szacunek, świadomość członkostwa w społeczności, szacunek dla kultury i tradycji drugiego człowieka, tolerancja, życzliwość, otwartość, samoświadomość, rozwój uzdolnień, zainteresowań, odpowiedzialność za siebie, za swoje czyny, dbałość o środowisko, bezpieczeństwo, zdrowie, wrażliwość na ludzką krzywdę, znalezienie swojego miejsca w życiu, świadomość własnych uczuć i rozpoznawanie emocji i potrzeb innych ludzi, poszukiwanie prawdy, odróżnianie dobra od zła, samodzielność w zakresie podejmowania decyzji. Na większości obserwowanych zajęć lekcyjnych nauczyciele poprzez własny przykład, kształtują postawy pożądane społecznie, dbali o przestrzeganie przez uczniów zasad przyjętych w szkole, odwołują się do ustalonych zasad pracy na lekcji. Podczas pracy w większości pomagali sobie wzajemnie, z szacunkiem odnosili się do nauczycieli, zachowywali się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami (znają i stosują formy grzecznościowe). Z przeprowadzonego badania wynika, że w szkole ważne są wartości uniwersalne, ogólnoludzkie, chrześcijańskie, kształtuje się postawy patriotyczne, postawy proekologiczne, a także dba się aby uczniowie poznali historię i tradycje regionu. Szkoła uczy bezpiecznych zachowań, kultury osobistej, poszanowania ludzkiej godności, szacunku do pracy innych, dobrych wyników w nauce, wrażliwości na choroby i potrzeby innych. Uczniowie wskazali, że rozmawiają z nauczycielami o tym, jak należy zachowywać się na lekcjach w szkole, na zawodach i wycieczkach. Większość rodziców podczas wywiadu stwierdziła, że wszystkie ich sugestie są brane pod uwagę. Rodzice uważają, że bardzo się cieszą, że dzieci chodzą do Tej szkoły. Zawsze rozmowa z nauczycielami i dyrektorem pomaga w rozwiązaniu wspólnie problemu. Ich zdaniem nauczyciele sami w większości przypadków dają radę z zachowaniem dzieci,

nie ma problemów. Jednak nie wszyscy rodzice się z tą opinią zgadzają, twierdząc, np. że „regulaminy są z góry określone, z którymi są zapoznawani uczniowie natomiast my nie jesteśmy”. Wszyscy rodzice stwierdzili, że „ogólnie szkoła jest przyjazna, „wpływ na zasady obowiązujące mamy jednak czasami, nie jesteśmy usatysfakcjonowani z rozwiązania problemu, należałoby przeprowadzić pogadanki z fachowcami, aby wspólnie rozwiązywać problemy”.

Czy zgadza się Pani/Pan z poniższymi zdaniem?
Mam wpływ na to, jakich zachowań oczekuje się od mojego dziecka w szkole
KADR

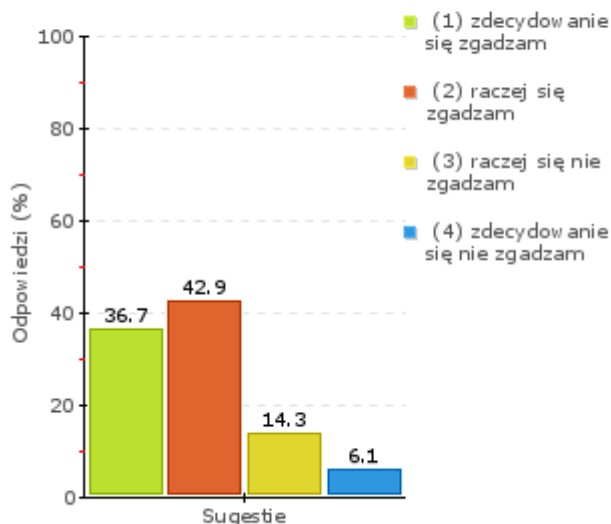
Liczebność: 108

Rys. 1j

Czy zgadza się Pan/i z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Mam wpływ na zasady obowiązujące w klasie mojego dziecka KADR

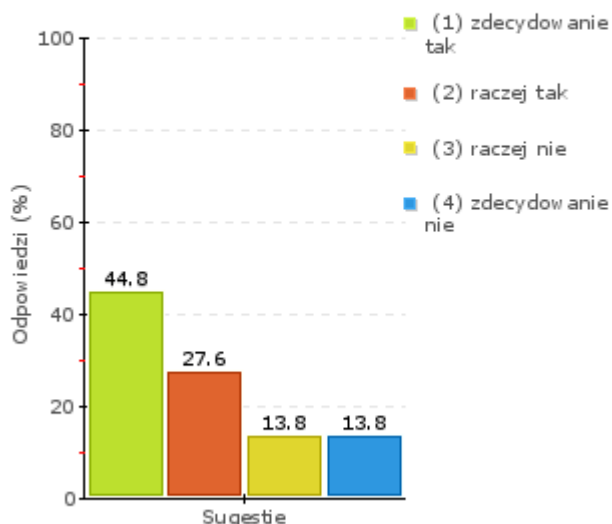
Liczebność: 108

Rys. 2j

Czy zgadzasz się z poniższymi zdaniem, czy też nie?
Mam wpływ na to, jakie zasady zachowania obowiązują w mojej szkole.
KADUMS

Liczebność: 29

Rys. 3j

Obszar badania: W szkole analizuje się podejmowane działania wychowawcze oraz modyfikuje je w razie potrzeb

Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów podają, że dokonują analizy działań, podejmowanych w celu respektowania norm społecznych przez wszystkie podmioty szkoły. Analizy te przeprowadzane są w oparciu:

- rozpoznanie przez wychowawcę sytuacji ucznia na podstawie rozmów z nim i rodzicami,
- ankiety przeprowadzane przez pedagoga.

Wyżej wymienione działania są następnie analizowane przez zespoły klasowe, które wspólnie ustalają strategię działania w danej klasie.

Tematyka analiz:

- wpływ ucznia z ADHD na zespół klasowy,
- bezpieczeństwo ucznia w szkole i profilaktyka nałogów,
- przemoc i cyberprzemoc,
- analiza dokumentów np.: opinie, orzeczenia.

Wychowawcy diagnozują zagrożenia ustalają, jakie podłoże mają problemy dziecka, dokonują analiz poprzez ankiety, pogadanki ze specjalistami (cyberprzemoc, przeżywanie żałoby dla uczniów i pracowników, promocja zdrowego żywienia). „Działania realizowane są już w klasach młodszych, prowadzone są zajęcia „spójrz inaczej” działa klub „dobrych manier”, organizowane są spektakle profilaktyczne, sesje wyjazdowe wakacyjne. Analizy są prowadzone planowo raz w semestrze natomiast na bieżąco w miarę potrzeb. Ankiety są kierowane zarówno do dzieci jak i rodziców. Na skutek tych analiz pojawiła się potrzeba modyfikacji działań:

- ewaluacja programu wychowawczego i profilaktycznego szkoły,
- wprowadzenie zmian do punktowego systemu oceniania zachowania (np. odpowiedni do okazji strój uczniowski, reprezentacja szkoły ze sztandarem szkoły, za drobne przewinienia zmniejszono ilość punktów ujemnych, itp. modyfikacja,
- zmiany w statucie szkoły np.: zasady oceniania zachowania ucznia z ADHD, zmiana gradacji kar,
- ujednoczenie działań nauczycieli poszczególnych przedmiotów (wszystkie programy naprawcze muszą zostać zrealizowane zawsze do końca marca),
- spędzanie przerw przez młodsze dzieci (spędzają je na sali gimnastycznej gdzie czują się bezpiecznie).

Obszar badania: W modyfikacjach biorą udział uczniowie i rodzice

W szkole umożliwia się uczniom i rodzicom udział w analizie i modyfikacjach systemu oddziaływań wychowawczych. Aktywna jest głównie Rada Rodziców. Uczniowie rozmawiają o zasadach zachowania podczas lekcji wychowawczych. Przedstawiane przez rodziców i uczniów przykłady wpływu na modyfikowanie zasad obowiązujących w szkole nie wykraczają poza te, które są obowiązkowe i wynikają z przepisów oświatowych. Rodzice zgłosili kwestie godziny działania świetlicy szkolnej (7.00- 17.00), oddziały przedszkolne 9 godzinne, zakupienie wody mineralnej dla wszystkich dzieci. Propozycje te zostały uwzględnione w pracy szkoły.

Zdaniem nauczycieli uczniowie zgłosili kwestię słuchania muzyki podczas przerw (uczniowie dostali zgodę poniedziałki – długa przerwa). Natomiast młodsze dzieci wskazują osoby, które je krzywdzą i „klub dobrych manier” został stworzony właśnie na prośbę dzieci i rodziców aby zahamować niepożądane zachowania dzieci wobec siebie. Ponadto dzieci chciały, aby chwalić się swoimi osiągnięciami w zawodach czy konkursach w związku z tym organizowany jest dzień, w którym mogą się pochwalić. Na korytarzu zwiększono liczbę ławek (każda klasa dba o wyznaczone miejsce na korytarzu – odpowiedzialność za porządek zaproponowane przez

uczniów). Jednak uczniowie zadeklarowali, że "mamy możliwość zgłaszania naszych propozycji, jest taki zapis w Statucie, ale raczej nie korzystamy z tego". Większość rodziców jest świadomych, że mają możliwość wpływania na modyfikacje działań wychowawczych szkoły, lecz nie zawsze chcą z nich korzystać, gdyż w tym w czym funkcjonują całkowicie im odpowiada. Jednak nie wszyscy są tego zdania, uważają, że mimo to nie mają wpływu, czy oraz gdzie ich dzieci pojadą na wycieczki (wyjazdy zaplanowane są przez samych nauczycieli lub w ogóle nie można wyjechać w trakcie tygodnia, ponieważ jest problem z nauczycielami - patrz obszar 3). Jednak nie wszyscy rodzice się z tą opinią zgadzają, twierdząc, np. że „regulaminy są z góry określone, z którymi są zapoznawani uczniowie natomiast my nie jesteśmy”, że „uczniowie karani są zbiorowo za przewinienia jednego ucznia” („uczennica zabajerowała coś w Internecie, za co zostali ukarani wszyscy uczniowie klasy- uczniowie mają zakaz korzystania z portali Internetowych”). Rodzice twierdzą, że „to jest mała szkoła gdzie wszyscy się znają, liczą się nazwiska i pozycja rodziców”, że byli świadkami jak jeden z rodziców (rodzic ucznia, który narozrabiał) „zstraszał zarówno nauczycieli jak i dyrektora szkoły”. Rodzice dodali, że „Pani dyrektor naskakuje i krzyczy na nas przez to, że dziecko nie przyszło na zajęcia, dziecko nie chce chodzić do szkoły”. Rodzice zwracają uwagę na fakt, że „część dzieci odeszła ze szkoły ze względu na zachowania nauczycieli i przede wszystkim dyrektora”. Zdaniem tej grupy rodziców „nauczyciele nie potrafią zapobiegać przemocy Internetowej” (co nie ma odzwierciedlenia w innych danych uzyskanych w badaniach), wskazali, że dzieci w czasie zajęć komputerowych korzystają za przyzwoleniem nauczyciela z portali Internetowych. Część rodziców podkreśla również swoją opinię na temat bezpieczeństwa „do tej szkoły może wejść każdy i nikt nie pyta kto i po co wchodzi. Zastanawia nas to, dlaczego nikt nie reaguje na osoby z zewnątrz. Nauczyciele dyżurują na przerwach, ale w czasie lekcji nie ma nikogo i nie interesują się obcą osobą wchodzącą do szkoły. Jesteśmy zdania, że nie powinno tak być.” „Nie podoba nam się to że nie ma Wigilii ogólnoszkolnej, a organizowana jest jedynie przez wychowawców kosztem zajęć, problem jest też tutaj z wycieczkami w trakcie zajęć, ostatnio ze względu na brak zastępstw nie ma wyjazdów, oraz to, że dzieci nie mogą zimą wychodzić na dwór.” Rodzice reasumując dodali „doceniamy zaangażowanie w sprawy techniczne przez dyrektora, natomiast, jeżeli chodzi o relacje interpersonalne, to należałoby coś poprawić czy zmienić nastawienie do nas i dzieci, należy naszym zdaniem budować atmosferę wychowawczą. Nie jest tu idealnie.” Wszyscy rodzice stwierdzili, że „ogólnie szkoła jest przyjazna, „wpływ na zasady obowiązujące mamy jednak czasami nie jesteśmy usatysfakcjonowani z rozwiązania problemu, należałoby przeprowadzić pogadanki z fachowcami, aby wspólnie rozwiązywać problemy”, ponieważ ich zdaniem „problem nie jest rozwiązany prawidłowo, jeżeli mamy odpowiedzialność grupową”.

Raport sporządzili

- Konieczny Andrzej
- Katarzyna Sobieszkańska

Kurator Oświaty:

.....